

Nationaal Coördinator Groningen

gemeente
Het Hogeland

Lokaal Plan van Aanpak Versterking 2020 van Het Hogeland

Zoals ingestemd door de lokale stuurgroep Versterking Het Hogeland op 13-03-2020

Nationaal Coördinator Groningen

gemeente
Het Hogeland

Voorwoord

Voor u ligt ons Lokaal Plan van Aanpak Versterking 2020. Dit is het vervolg op het Plan van Aanpak 2019, dat we vorig jaar aan u presenteerden. Met dit Lokale Plan van Aanpak geven we opdracht aan Nationaal Coördinator Groningen om uitvoering te geven aan de versterkingsopgave in onze gemeente.

Als we terugblikken dan zien we in het voorwoord van ons Plan van Aanpak in 2019 het volgende verwoord: “Na een periode van onderzoeken, heroriëntatie en afwegen gaan we dan ook van start met een nieuw programma om bij te dragen aan een gemeente Het Hogeland waar het net zo veilig wonen is als in de rest van Nederland.”

We kunnen u zeggen, we hebben samen met alle betrokken partijen in 2019 hard gewerkt aan het verder brengen van deze opgave. Misschien niet altijd zichtbaar en merkbaar voor velen van u maar we hebben zeker stappen gezet. Er zijn opnames uitgevoerd, beoordelingen en bureaustudies gedaan en ook voorbereidingen getroffen om straks versterkingen uit te kunnen voeren. Waardevol en noodzakelijk werk. Maar: huizen worden er niet direct veiliger van.

Toch is er helaas nog steeds sprake van een grote mate van onzekerheid waar veel van onze inwoners zich in bevinden. Deze onzekerheid en stroperigheid in procedures is ons een doorn in het oog.

We weten dat onze versterkingsopgave een omvangrijke is en velen raakt. Niet alleen huurders en woningbezitters. Het raakt ook schoolkinderen en schoolteams, ouderen en kwetsbare inwoners, ondernemers en agrariërs. Kortom, de opgave raakt nagenoeg iedereen.

Het is daarom dat we inzetten op gezamenlijkheid. Communicatie. Draagvlak. Vertrouwen. Perspectief. Dat zijn wat ons betreft de sleutelwoorden die de pijlers vormen onder een succesvolle aanpak.

We hebben daar onlangs een begin mee gemaakt. In Kantens zijn de inwoners betrokken bij het vinden van een locatie voor tijdelijke woningen. De betrokkenheid van de Kantsters sterkt ons in de overtuiging dat we daar een weg zijn ingeslagen die vertrouwen wekt. De werkwijze die we daar toepassen, passen we ook toe in Zandweer, in Uithuizen, in Uithuizermeeden; in al die andere dorpen waar de komende jaren vaart moet worden gemaakt. En die werkwijze verfijnen we gaandeweg, zodat we maatwerk kunnen blijven leveren.

U mag van ons aannemen dat wij er ons in 2020 ook hard voor zullen maken om de voortgang in onze versterkingsopgave te houden en situaties dat inwoners langer in onzekerheid zitten te doorbreken. We hebben de Nationaal Coördinator Groningen opdrachten meegegeven om tot versnelling te

komen. We streven er vooral naar om tot uitvoering over te gaan. Omdat we het recht van onze inwoners erkennen dat ze veilig, zeker en vertrouwd in hun huizen kunnen wonen.

Met het Lokale Plan van Aanpak Versterking 2020 willen wij helderheid en perspectief scheppen. Dit plan moet de richtingaanwijzer zijn naar ons einddoel: een veilig en vitaal Het Hogeland.

Dit doen wij uiteraard als gemeentebestuurders niet alleen, dit doen we samen. Met de Hogelandsters. Maar ook 'samen', daar waar het om andere overheden, NCG, woningcorporaties en al die andere betrokken partijen gaat. Naast elkaar en mét elkaar optrekken is cruciaal om dit plan te laten slagen.

Namens de lokale stuurgroep Versterking Het Hogeland,

Henk Jan Bolding,
burgemeester.

Kristel Rutgers,
wethouder.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	4
1. Inleiding en verantwoording	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Ambities van Het Hogeland	6
1.3 Uitgangspunten van Het Hogeland	7
1.4 Continue afstemming met betrokken partijen	8
1.5 Geldende randvoorwaarden, normen en afspraken	9
2. De versterkingsopgave van Het Hogeland	14
2.1 Resultaten van het plan van Aanpak 2019	14
2.2 Plan van aanpak 2020	17
2.3 Overzicht van opdrachten van gemeente Het Hogeland aan NCG	26
2.4 Sectorale programma's	27
2.5 Versnellingsmogelijkheden	31
2.6 Tijdelijke huisvesting	33
2.7 De versterkingsopgave na 2020	34
2.8 Perspectief voor alle inwoners van het Hogeland	34
3. Sociaal en gezondheid	36
3.1 Versterkingsprogramma bijzondere situaties	36
3.2 Integrale aanpak: combinatie dossiers	36
3.3 Sociaal emotionele ondersteuning: inzet aardbevingscoaches	36
4. Communicatieparagraaf	38
4.1 Inleiding	38
4.2 Strategische uitgangspunten	38
4.3 Rollen en verantwoordelijkheden	38
4.4 Bewonerscommunicatie	39
4.5 Presentatie van dit plan van aanpak	42
5. Bijlagen	43
5.1 Definities	43

1. Inleiding en verantwoording

1.1 Inleiding

Dit plan van aanpak geeft gemeente Het Hogeland richting aan en opdrachten voor de versterkingsopgave in onze gemeente. Vanwege de afwisselende besluiten, afspraken, methoden en organisaties kan er verschil zitten tussen de status en de aanpak van woningen, panden en adressen. In dit plan leggen we deze verschillen zo goed mogelijk uit. Dit vraagt om een heldere opbouw. Dit plan van aanpak begint met een aanleiding, doel, status en procedurebeschrijving. Gevolgd door uitgangspunten en randvoorwaarden. Daarna worden de verschillende groepen en batches uiteengezet. Na deze basis, die bedoeld is om de opgave te duiden gaan we door met de resultaten van het plan van aanpak 2019 die worden gevolgd door de opgave in 2020. De opgave wordt per processtap uiteengezet en daarbij worden ambities, (bestuurlijke) keuzes, planning, opdrachten, knelpunten en oplossingen benoemd. Dan wordt kort ingegaan op verschillende sectorale programma's. Vervolgens beschrijven we een vervolg op dit plan van aanpak en het perspectief van alle inwoners van Het Hogeland. Daarna is er plek voor de sociale gezondheidskant van de versterkingsopgave en sluiten we af met een communicatieparagraaf. In de bijlage zijn algemene beschrijvingen opgenomen die als naslagwerk dienen.

Aanleiding en doel van dit plan van aanpak

Als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld zijn er woningen en andere gebouwen die niet voldoen aan de zogenaamde veiligheidsnorm zoals vastgesteld in de Mijnbouwwet. Voor gemeente Het Hogeland staat voorop dat inwoners veilig kunnen wonen, werken, leren en recreëren op Het Hogeland. Het liefst zo snel mogelijk. De gemeente is verantwoordelijk voor het bepalen van de prioriteit van de versterkingsopgave. De gemeenteraad moet jaarlijks in een lokaal plan van aanpak vaststellen welke gebouwen in welke volgorde moeten worden opgenomen, beoordeeld en versterkt. Hiervoor zijn we in grote mate afhankelijk van informatie en cijfers van Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Enerzijds is dit plan van aanpak een opdracht van gemeente Het Hogeland aan NCG. Anderzijds zien we het als een contract met NCG dat we graag nagekomen zien worden. Als later blijkt dat NCG de opdracht niet uit kan voeren of een gemaakte afspraak niet na kan komen, doet NCG een alternatief voorstel aan gemeente Het Hogeland (als opdrachtgever). Bij akkoord communiceert NCG dit actief met betrokken partijen, inclusief betreffende bewoners. In dit plan van aanpak maakt Het Hogeland bestuurlijke keuzes op het gebied van prioriteit en capaciteit om richting, planning en invulling te geven aan deze versterkingsoperatie. Daarnaast willen we deze ingewikkelde opgave makkelijker en uitlegbaar maken om zo helderheid en perspectief te kunnen bieden naar onze inwoners en naar de betrokken partners. Op het moment van vaststellen van dit plan van aanpak maken we gebruik van de meeste recente, op dat moment geldende inzichten en besluiten. De werkelijkheid echter is weerbarstig en we hebben steeds te maken met ontwikkeling van wet- en regelgeving, kennis en inzichten. Toch zijn we scherp op kansen om te versnellen.

Een vervolg op het Plan van Aanpak 2019

In het plan van aanpak 2019 is beschreven welke woningen al geïnspecteerd (opgenomen) zijn in eerdere batches (paragraaf 2.5.1). Het kabinetsbesluit in april 2018 om de gaswinning uit het Groningenveld te stoppen leidde tot een vertraging van de versterkingsopgave. Op 1 juli 2018 heeft de Mijnsraad, in opdracht van de Minister van Economische Zaken en Klimaat, geadviseerd dat in de vernieuwde versterkingsaanpak wordt geprioriteerd aan de hand van het risicoprofiel van de panden op basis van de HRA-methode. Wat staat voor Hazard and Risk assessment. In 2018 kwam er een lijst met gebouwen uit de HRA-methode met een risicoprofiel. De aanpak van overige panden is toen gestopt met uitzondering van de panden uit batches waar afzonderlijke bestuurlijke afspraken over zijn gemaakt. Net als in 2018 is er in 2019 weer een nieuwe lijst met panden met een risicoprofiel beschikbaar. Op basis van de HRA-lijst van 2018 is geheel volgens plan van aanpak 2019 een start gemaakt. De voortgang van het plan van aanpak en de HRA-lijst van 2019 zijn opgenomen in dit plan van aanpak. Daarmee is dit plan van aanpak een vervolg op het lokale plan van aanpak 2019. De gemeente Het Hogeland en NCG komen overeen dat gemaakte afspraken over de uitvoering van het lokaal plan van Aanpak 2019 van kracht blijven, tenzij expliciet anders aangegeven in dit lokale Plan van Aanpak.

Procedure Plan van Aanpak 2020

Jaarlijks geeft NAM, door middel van de HRA-methode inzicht in de panden, waarvan de kans het grootst is dat ze niet aan de veiligheidsnorm voldoen. Deze panden worden opgenomen in het lokale plan van Aanpak. Op basis daarvan stelt het college een concept plan van aanpak op, met instemming van de lokale stuurgroep. Staatstoezicht op de mijnen (SODM) beoordeelt dit plan op het juist gebruik van de HRA-methode en in het kader van veiligheid en uitlegbaarheid. Vervolgens stelt de gemeenteraad het plan van aanpak vast. Het vastgesteld plan van aanpak is opdracht aan en wordt uitgevoerd door de Nationaal coördinator Groningen (NCG) op basis van de capaciteit die beschikbaar wordt gesteld door ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het college van Burgemeester en Wethouders geeft dagelijkse sturing aan de uitvoering van de opdracht door NCG. Daarmee is deze procedure in lijn met de verdeling van bestuurlijke verantwoordelijkheden in de gemeente Het Hogeland. De gemeenteraad geeft de bestuurlijke kaders en het college is verantwoordelijk voor dagelijkse sturing op de uitvoering. Rekening houdend met het onderscheid in bestuurlijke verantwoordelijkheden wordt in dit plan van aanpak geschreven vanuit: de gemeente Het Hogeland. Voor sectorale programma's zorg en scholen geldt een andere formele route, besluit-bestuursstructuur, afspraken en convenanten tussen betrokken partijen.

1.2 Ambities van Het Hogeland

De ambitie van de gemeente Het Hogeland is om forse versnelling van de versterkingsopgave, die groter is dan vorig jaar te realiseren. Dit omdat inwoners al erg lang wachten op duidelijkheid over wat er met hun woningen gaat gebeuren, maar ook vanuit de wens om in 2030 het eindbeeld te bereiken: *een veilig en vitaal Het Hogeland*. Met dit plan van aanpak geeft gemeente Het Hogeland aan welke keuzes er worden gemaakt om deze ambitie te in de praktijk te brengen.

1.3 Uitgangspunten van Het Hogeland

Onze inwoners verdienen een veilig Het Hogeland

Het realiseren van 'veiligheid' van onze inwoners staat voorop in de versterkingsopgave. Dit betekent dat gemeente Het Hogeland afwegingen moet maken. Bijvoorbeeld op het gebied van prioriteit en capaciteit die gericht zijn op snel veilig maken. Terwijl we soms ook kiezen voor een meer gebiedsgerichte aanpak. Liever willen we geen -korte termijn- impopulaire besluiten nemen maar is dat nodig om snel tot uitvoering over te gaan. Bovenal willen we de keuzes uit kunnen leggen. Veiligheid en snelheid gaan, mits uitlegbaar, in sommige gevallen dus boven een gebiedsgerichte aanpak.

Uitlegbaarheid aan alle inwoners van Het Hogeland

Dit plan beschrijft hoe de gemeente invloed uitoefent op het uitlegbaar maken van gemaakte keuzes. Een van deze invloeden is dat wij erop blijven drukken dat de spelregels tijdens een wedstrijd niet veranderd worden. Alle waardevolle nieuwe inzichten en ontwikkelingen moeten niet ten koste gaan van gemaakte afspraken. Het is onmogelijk om te stellen dat spelregels te allen tijde hetzelfde blijven. Als er eenmaal een afspraak is gemaakt op basis van spelregels, dan moet deze worden nagekomen. Daarbij benadrukken wij dat je geen toezeggingen doet die je niet waar kunt maken en vertel wat je weet én ook wat je niet weet.

Om voortgang te krijgen in de versterkingsopgave moet gemeente Het Hogeland keuzes maken. Bijvoorbeeld over de volgorde van de aanpak (paragraaf 2.6.1). In het Plan van Aanpak 2019 verbonden we ons aan de risico-gestuurde aanpak. Hier blijven we aan vasthouden vanwege de logische volgorde op basis van de veiligheidsgedachte. Dit combineren we met gezond boerenverstand. Ondertussen weten we dat er bij mensen die wonen in huizen die in een eerder stadium geïnspecteerd of opgenomen zijn verwachtingen zijn gewekt. In samenwerking met alle betrokken partijen grijpen we kansen aan om mensen uit deze groepen perspectief te kunnen geven. De versnellingsmaatregelen bieden hiertoe kansen. Op deze manier geven wij logica aan de volgorde van opname, beoordeling en uitvoering.

Een veilig Het Hogeland waar het moet

Gebouwen in Het Hogeland moeten voldoen aan de veiligheidsnorm. De versterkingsopgave begint met de panden waarbij de kans het grootst is dat ze niet aan de norm voldoen. In sommige gevallen richten we onze aanpak op een enkel object. Dan permitteren we het ons om beslissingen te maken die primair gericht zijn op veiligheid. Veiligheid en snelheid voeren de boventoon, waarbij we uitlegbaarheid niet uit het oog verliezen.

Een vitaal Het Hogeland Vitaal waar het kan

Waar mogelijk richten we ons op een groter gebied. Bij een gebiedsgerichte aanpak kijken we naar het grotere geheel en de toekomst van een buurt/straat/wijk of zelfs dorp. Veiligheid staat nog steeds voorop maar we permitteren het ons in deze aanpak om ook te kijken naar het zogenaamde vitale aspect van een buurt. Bij de gebiedsgerichte aanpak willen we natuurlijk zo snel mogelijk tot uitvoering overgaan maar onze bredere blik maakt dat het proces anders wordt ingestoken en dat het langer duurt. De gebiedsgerichte aanpak geeft ons wel de mogelijkheid om ons aan de voorkant al voor te bereiden op de versterkingsaanpak in bepaalde wijken. Dit maakt ons minder afhankelijk van andere instanties.

De keuze voor een objectgerichte of gebiedsgerichte aanpak heeft z'n weerslag op gesprekken met bewoners, realisatie en locatiebepaling van tijdelijke huisvesting, het doorlopen van allerlei procedures etc. Alle partijen (bewoners, NCG, Woningcorporaties, aannemer en gemeente) hebben hier een rol in.

In Het Hogeland is altijd ruimte voor versnelling

Gemeente Het Hogeland geeft de uitvoeringsorganisatie(s) de ruimte om te werken aan versnelling van de versterkingsopgave. Wij blijven hierbij kritisch gesprekspartner en behartigen de belangen van onze inwoners. Uiteraard geldt dat de versnelling bij moet dragen aan de veiligheid, dat een versnellingsmaatregel zorgvuldig moet worden ingezet en dat bewoners altijd moeten kunnen kiezen om er wel of niet aan mee te werken. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan geven wij ruimte aan versnellingsmaatregelen omdat die kansen biedt om onze gemeente zo snel mogelijk zo veilig mogelijk te maken.

1.4 Continue afstemming met betrokken partijen

De maatschappelijke situatie, de omvang en complexiteit van de versterkingsopgave vraagt om continue afstemming met bewoners, eigenaren, betrokken partijen en overheden. De versterkingsopgave heeft behoorlijke impact op de dagelijkse gang van zaken. Tegelijkertijd gaat de dagelijkse praktijk gewoon door. Bewoners staan voor keuzes – al dan niet ingegeven door de aardbevingsproblematiek-, woningcorporaties hebben een reguliere opgave om hun woningbestand op orde te houden, de gemeente heeft plannen met gebieden, dorpen of specifieke onderdelen etc. Deze activiteiten hoeven elkaar niet te bijten maar verdragen elkaar niet altijd even goed. Daarom is goed overleg en afstemming noodzakelijk. De lokale versterkingsopgave van Het Hogeland kent twee overlegniveaus waar sturing en vorm worden gegeven aan het lokale plan van aanpak.

Afstemming in de Lokale stuurgroep van Het Hogeland

Gemeente Het Hogeland kent een lokale stuurgroep versterken. In dit bestuurlijke overlegorgaan sturen lokale bestuurders op de versterkingsopgave van de Het Hogeland. De lokale stuurgroep bestaat uit bestuurders van: Gemeente Het Hogeland, De Delthe, SUW, Wierden en Borgen, Woongroep Marenland, Woonzorg Nederland en NCG. Eens per twee maanden staat een voortgangsrapportage van het plan van aanpak op de agenda van de lokale stuurgroep.

1.5 Geldende randvoorwaarden, normen en afspraken

HRA-methode

De Nederlandse aardoliemaatschappij (NAM) heeft een aantal modellen ontwikkeld om de seismische dreiging en risico als gevolg van de gaswinning berekenen. Dit is het HRA-model, waarbij HRA staat voor Hazard and Risk Assessment. Het De NAM doet jaarlijks een analyse op basis van de HRA-methode. Hieruit komt een lijst met risicoprofielen en categorieën. Deze risicoprofielen en categorieën gebruiken we om de opnamevolgorde van panden te prioriteren. Het HRA-model is niet geschikt om te beoordelen of en hoe een gebouw versterkt moet worden. Door de uitkomsten van het HRA-model met gezond verstand te combineren met informatie uit de praktijk, zijn gemeentes in hun lokale plannen van aanpak tot een volgorde van de versterkingsopgave gekomen. (Bron: SODM)

Op basis van de HRA wordt onderscheid gemaakt in de volgende categorieën:

- Verhoogd risicoprofiel (ook wel P50):
- Licht verhoogd risicoprofiel (ook wel P90):
- Normaal risicoprofiel:

NPR

Het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) maakt de Nederlandse Praktijkrichtlijn (NPR) voor aardbevingsbestendig bouwen. De NPR 9998 biedt opdrachtgevers, constructeurs en aannemers een (technisch) houvast bij nieuwbouw en bij het preventief versterken van gebouwen. Een rekenkundige beoordeling volgens de NPR geeft aan of een gebouw sterk genoeg is om de belasting van een aardbeving te kunnen weerstaan. Dus of het gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm. Op dit moment worden beoordeling uitgevoerd op basis van NPR9998:2018. Per 1 juli wordt die vervangen door NPR9998:2020.

Eerdere programma's en batches in Het Hogeland

Voor 2018 werden gebouwen in het aardbevingsgebied gebiedsgericht geïnspecteerd met als uitgangspunten: van binnen (van het epicentrum van het aardbevingsgebied) naar buiten (naar gebieden aan de rand van het aardbevingsgebied), van rij (rijtjeshuizen naar vrij (vrijstaande huizen)). Uit deze inspectierondes zijn verschillende batches (groepen adressen) met gebouwen gedefinieerd die op een bepaald moment in tijd zijn geïnspecteerd. In Het Hogeland kennen we de batches:

transitie, batch 1581, batch 3260 en batch 2018. Prioritering op basis van risicoprofielen uit de HRA loopt door eerder gedefinieerde batches en programma's heen. Het kan dus zijn dat een inwoner die woont in een woning die onderdeel uitmaakt van de 1581, 3260 of 2018 batch maar ook een risicoprofiel (p50 of p90) heeft op basis van de uitkomsten uit een HRA-run. Hieronder worden de verschillende batches benoemd met kort hun oorsprong en de geldende afspraken.

Batch transitie

Over gebouwen in batch "transitie" zijn met eigenaren en bewoners individuele afspraken gemaakt toen NAM nog aan zet was voor de versterking. Deze adressen en in sommige gevallen afspraken zijn overgenomen door Centrum Veilig Wonen (CVW), vandaar de naam transitie. Tot deze groep behoren ook adressen uit later opgerichte individuele programma's van CVW en NCG, zoals Eigen Initiatief en Heft In Eigen Hand. In het plan van aanpak 2019 werden Eigen Initiatief en Heft In Eigen Hand apart genoemd. Verder maken ook zogenaamde complexe situaties deel uit van deze batch, deze lijst wordt ook wel de stuttenlijst genoemd. Een aantal van deze gebouwen zijn versterkt, herbouwd, de versterking is in uitvoering, of er is een uitkoopregeling getroffen. Reeds gemaakte afspraken zijn leidend en de afhandeling is vaak maatwerk tussen eigenaren en uitvoerder. Tot deze batch behoort een aantal zorgpanden, scholen, corporatiewoningen en particuliere woningen. Scholen en zorgpanden zijn in aparte sectorale programma's opgenomen.

Batch transitie in Het Hogeland	Verhoogd risicoprofiel	Licht verhoogd risicoprofiel	Normaal risicoprofiel	Totalen
Particuliere eigenaren	7	5	54	66
Woningcorporaties			52	52
Scholenprogramma			30	30
Zorgprogramma			168	168
Dorpshuis			1	1
Totalen	7	5	305	317

Batch 1581

Batch 1581 is een veelbesproken batch. Adressen uit deze batch zijn geïnspecteerd in het eerste half jaar van 2017. Na het kabinetsbesluit in 2018 is gesteld dat alleen de adressen met een verhoogd risico en een lichtverhoogd risico versterkt moesten worden. Het merendeel van deze groep heeft echter een normaal risicoprofiel. In 2019 is een steekproef uitgevoerd onder deze adressen met een normaal risicoprofiel op basis van de reeds ontvangen versterkingsadviezen. Uit deze steekproef is gekomen dat adressen uit Batch 1.581 met een normaal risicoprofiel gelet op de NPR toch versterkt moeten worden op basis van het uitgebrachte versterkingsadvies. Eigenaren (particulieren en woningcorporaties) kunnen er dus voor kiezen om de versterking conform het Versterkingsadvies uit te voeren of niet. Uitgezonderd zijn de zorgadressen. De versterking van deze adressen wordt uitgevoerd in het zorgprogramma volgens afspraken op basis van het zorgconvenant (paragraaf 3.3.2). Ministerie van Binnenlandse zaken is samen met zes grote aannemers, NCG en de gemeenten aan het kijken of versnelling met de bouwimpuls voor deze adressen mogelijk is om sneller tot

uitvoering over te kunnen gaan (paragraaf 3.4.2). Concreet betekent dit dat sommige bewoners al weten waar ze aan toe zijn en sommigen nog wachten op NCG voor hun versterkingsadvies. Anderen wachten op een afspraak met NCG of woningcorporaties om de scenario's door te nemen.

Batch 1581 in Het Hogeland	Verhoogd risicoprofiel	Licht verhoogd risicoprofiel	Normaal risicoprofiel	Totalen
Particuliere eigenaren		9	85	96
Woningcorporaties	11	26	231	258
Zorgadressen			53	53
Totalen	11	35	369	415

Batch 3.260

Adressen uit deze batch zijn geïnspecteerd in de tweede helft van 2017. Na het gaswinningsbesluit van de Minister van Economische zaken in 2018 is gesteld dat alleen de adressen met een verhoogd risico en een lichtverhoogd risico versterkt moeten worden. Het merendeel van deze groep heeft echter een normaal risicoprofiel en het overgrote deel bestaat uit rijwoningen en corporatiebezit. Het merendeel van deze adressen is nog niet beoordeeld. Bewoners van woningen in deze batch wachten op een versterkingsadvies. Vanwege het gebrek aan beoordelingscapaciteit en prioriteit bij de verhoogde en licht verhoogde risicoprofielen worden er nog geen versterkingsadviezen opgeleverd (paragraaf 2.6.2). NCG kijkt samen met de gemeente of versnelling van beoordeling mogelijk is door de typologieaanpak toe te passen (paragraaf 3.4.3). Of dat de praktijk aanpak eventueel kan worden toegepast om sneller tot uitvoering te komen (paragraaf 3.4.1). Uitgezonderd zijn de zorgadressen. De versterking van deze adressen wordt uitgevoerd in het zorgprogramma volgens afspraken op basis van het zorgconvenant (paragraaf 3.3.2).

Batch 3260 in Het Hogeland	Verhoogd risicoprofiel	Licht verhoogd risicoprofiel	Normaal risicoprofiel	Totalen
Particuliere eigenaren			109	109
Woningcorporaties		14	182	182
Zorgadressen			293	293
Dorpshuizen			2	2
Totalen	0	14	586	600

Batch 2018

Adressen uit batch 2018 zijn in de eerste drie kwartalen van 2018 geïnspecteerd. Na het kabinetsbesluit in 2018 is gesteld dat er alleen naar de adressen met een verhoogd risico en een lichtverhoogd risico gekeken moeten worden. Het merendeel van deze groep heeft echter een normaal risicoprofiel en zijn. Nog niet beoordeeld. Bewoners van woningen in deze batch wachten op een versterkingsadvies. Vanwege het gebrek aan beoordelingscapaciteit en prioriteit bij de verhoogde en licht verhoogde risicoprofielen worden er nog geen versterkingsadviezen opgeleverd (paragraaf 2.6.2). NCG kijkt

samen met de gemeente of versnelling van beoordeling mogelijk is door de typologieaanpak toe te passen (paragraaf 3.4.3). Of dat de praktijk aanpak eventueel kan worden toegepast om sneller tot uitvoering te komen (paragraaf 3.4.1). Uitgezonderd zijn de zorgadressen. De versterking van deze adressen wordt uitgevoerd in het zorgprogramma volgens afspraken op basis van het zorgconvenant (paragraaf 3.3.2).

Batch 2018 in Het Hogeland	Verhoogd risicoprofiel	Licht verhoogd risicoprofiel	Normaal risicoprofiel	Totalen
Particuliere eigenaren	26	19	233	278
Woningcorporaties		52	221	273
Totalen	26	71	454	551

Batch mijnraad P50 en P50NV

De adressen uit de batch mijnraad P50 en P50NV zijn opgenomen in 2019. Dit is de eerste groep met adressen die na het kabinetsbesluit in 2018 is opgenomen. Deze adressen hadden volgens de HRA-lijst van 2018 een verhoogd risicoprofiel (P50) of waren verbonden aan adressen met een verhoogd risicoprofiel (P50NV; waarbij nv staat voor noodverband). Deze adressen zijn op advies van de Mijnraad met de hoogste prioriteit opgenomen in het Plan van Aanpak 2018. Alle adressen zijn in 2019 opgenomen. De versterkingsadviezen zouden in september van 2019 geleverd worden maar door vertraging verwachten we ze halverwege 2020 (paragraaf 3.1.1). De versterkingsopgave van deze adressen moet na beoordeling zo snel mogelijk tot uitvoering worden gebracht.

Batch mijnraadadvies P50 en P50NV in Het Hogeland	Verhoogd risicoprofiel
Particuliere eigenaren	83
Woningcorporaties	46
Totalen	129

Batch lokale stuurgroep

De adressen uit batch lokale stuurgroep zijn voor een deel opgenomen in 2019 en de opnames lopen door in 2020. Dit is de tweede groep met adressen die na het kabinetsbesluit in 2018 is opgenomen. Deze adressen hadden volgens de HRA-lijst van 2018 een licht verhoogd risicoprofiel (P90). In de lokale stuurgroep van gemeente Het Hogeland (paragraaf 2.5.1) is in 2018 besloten dat adressen met een licht verhoogd risicoprofiel ook in het opname en beoordelingstraject moest worden opgenomen. Een deel van deze adressen is al in opdracht voor opname en beoordeling. Het overige deel wordt in 2020 in opdracht gezet. De versterkingsadviezen worden in 2020 verwacht (paragraaf 3.1.1).

Batch lokale stuurgroep	Licht verhoogd risicoprofiel
Particuliere eigenaren	166
Woningcorporaties	70
Totalen	236

2. De versterkingsopgave van Het Hogeland

2.1 Resultaten van het Plan van Aanpak 2019

Hoe ver is Het Hogeland met het Plan van Aanpak 2019?

Het plan van aanpak van Het Hogeland 2019 omvatte 810 adressen. Deze adressen waren opgedeeld in verhoogd, licht verhoogd langjarig, licht verhoogd en normaal risicoprofiel. In dit Plan van Aanpak worden lichtverhoogd langjarig en licht verhoogd samengevoegd tot licht verhoogd risicoprofiel. Het plan van aanpak 2019 beschrijft de onderstaande zes onderdelen. Hieronder wordt kort ingegaan op de stand van zaken op dit moment

Tekst in PVA2019	<i>De panden met een verhoogd risicoprofiel uit de batch 1.581: de versterkingsadviezen worden in Q1 geleverd, daarna kunnen de gesprekken met de eigenaar worden opgestart ter voorbereiding op de daadwerkelijke uitvoering.</i>
Status in PVA2020	De versterkingsadviezen zijn geleverd en NCG heeft gesprekken gevoerd met de eigenaren. Dit zijn elf woningen van woningcorporaties. Woningcorporaties hebben hierover vervolgens met huurders gesproken.
Tekst in PVA2019	<i>De andere panden met een verhoogd risicoprofiel: de opname en beoordeling van deze panden is voor 1 juli 2019 afgerond. Het technisch versterkingsadvies wordt dan opgeleverd en de bewonersvriendelijke versie kan in Q3 (na de zomervakantie) met de eigenaren worden besproken ter voorbereiding van de uitvoering.</i>
Status in PVA2020	Alle beoordelingen zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.
Tekst in PVA2019	<i>Panden met een verhoogd risicoprofiel, waarvan de opname al heeft plaatsgevonden, maar die buiten de 1581 batch vallen. Voor deze panden zal de beoordeling versneld plaatsvinden. Het technisch versterkingsadvies wordt dan opgeleverd en de bewonersvriendelijke versie kan in Q3 (na de zomervakantie) met de eigenaren worden besproken ter voorbereiding van de uitvoering.</i>
Status in PVA2020	Alle opnames zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.
Tekst in PVA2019	<i>Stuttenlijst: hiervan zijn een aantal adressen al in uitvoering en de overige worden binnen afzienbare tijd opgestart.</i>
Status in PVA2020	In 2019 is verder vervolg gegeven aan de aanpak van de adressen op de stuttenlijst. Sommige adressen zijn in uitvoering, anderen zijn al afgerond en sommigen zijn in overleg met de eigenaar administratief afgedaan. De stuttenlijst is in het plan van aanpak 2020 gewoon onderdeel van de totale opgave.
Tekst in PVA2019	<i>Wensprojecten: huizen met een licht verhoogd risicoprofiel waarvan de eigenaar de wens heeft uitgesproken deze, indien mogelijk, met enige voortvarendheid op te pakken. Deze wens komt voort uit renovatieplannen en daarvoor bestemde reserveringen. Daarop aanvullend wil de lokale stuurgroep het belang van de batch 1581 en het versneld herbeoordelen nadrukkelijk op de agenda zetten. Dit conform het advies van de Mijnraad (juli 2018). De bewoners en eigenaren van deze panden wachten al sinds eind 2016 op de uitkomsten van de versterkingsadviezen. De lokale stuurgroep vraagt het CVW een planning op te stellen waaruit duidelijk wordt wanneer de herbeoordeling van de versterkingsadviezen zal plaatsvinden.</i>
Status in PVA2020	NCG voert gesprekken met de eigenaren. De woningcorporaties hebben gesprekken gevoerd met de betreffende huurders in Kantens. Het gaat om 17 woningen in Kantens en 16 woningen in Zandweer. De gemeente kijkt in afstemming met bewoners, woningcorporaties en NCG gebiedsgericht naar deze dorpen. NCG werkt in afstemming met de bewoners en corporaties aan het vaststellen van het project en de uitvoering van het versterkingsadvies om deze in projectverband tot uitvoering te brengen.

	Van de 1.581 is inmiddels bekend dat de alle adressen mogen worden versterkt volgens het versterkingsadvies op basis van de NPR2015. Mits de eigenaar dit wil.
Tekst in PVA2019	<i>Dat laatste geldt overigens ook voor de bewoners die woonachtig zijn in huurwoningen die onderdeel uitmaken van het zogenaamde H3V-traject (pilot 1B). Ook hier geldt dat deze groep bewoners al lange tijd in onzekerheid leeft en dat is voor de deelnemers van de lokale stuurgroep geen acceptabele situatie. De afspraken dienen per direct conform privaatrechtelijke overeenkomst tussen NAM en corporaties (2015) te worden uitgevoerd.</i>
Status in PVA2020	Woningcorporaties en NAM hebben overeenstemming bereikt over de beëindiging van het H3V-traject. De woningen zijn onderdeel geworden van de reguliere versterkingsopgave op basis van de risicoprofielen.

**In het plan van aanpak 2019 werd onderscheid gemaakt tussen technisch versterkingsadvies en bewonersvriendelijk versterkingsadvies. In dit plan van aanpak noemen we een versterkingsadvies een versterkingsadvies dat eigenaren ontvangen van NCG. Op deze manier ontstaat er geen verwarring vanwege irrelevante interne processtappen.*

Verder beschreef het Plan van Aanpak 2019 een onderzoeks- en uitvoeringsagenda. Hieronder wordt kort ingegaan op stand van zaken op dit moment.

Onderzoeksagenda	
Tekst in PVA2019	<i>Gebouwen met een verhoogd risicoprofiel worden opgenomen en beoordeeld. Na het doorlopen van deze stappen is bekend of en zo ja, in welke mate adressen bouwkundig moeten worden versterkt om te voldoen aan de veiligheidsnorm 10-5. Zowel de onderzoeks- als de uitvoeringsagenda zijn risicogestuurd: eerst de panden met een verhoogd risicoprofiel. Daarna volgen de panden met een langjarig licht verhoogd risicoprofiel, tenslotte de panden met een licht verhoogd risicoprofiel. Als laatste volgen de panden met een normaal risicoprofiel.</i>
Status in PVA2020	<p>Alle opnames zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.</p> <p>De opnames van adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit het plan van aanpak 2019 zijn nog niet afgerond. Dit opnametraject loopt door in 2020. De beoordeling vindt ook plaats in 2020.</p> <p>De adressen met een normaal risicoprofiel zijn allemaal opgenomen, want ze komen immers uit eerdere batches. De beoordeling van deze adressen –met uitzondering van 1.581- staat erg onder druk vanwege gebrek aan beoordelingscapaciteit. De versnellingsmaatregelen (paragraaf 3) creëren mogelijke uitkomst om bewoners van deze adressen snel perspectief te bieden.</p>
Stuttenlijst	
Tekst in PVA2019	<i>Een belangrijk project is de zogenoemde Stuttenlijst. Deze lijst vertegenwoordigt inwoners die al geruime tijd bezig zijn met het versterkingstraject van hun woning. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met NAM. De Stuttenlijst zal deels als een project met diverse individuele deelprojecten worden aangepakt. Over het overige deel zal CVW de regie houden. Bij deze woningen zijn al duidelijke afspraken tussen NAM en eigenaar gemaakt.</i>
Status in PVA2020	In 2019 is verder vervolg gegeven aan de aanpak van de adressen op de stuttenlijst. Sommige adressen zijn in uitvoering, anderen zijn al afgerond en sommigen zijn in overleg met de eigenaar administratief afgedaan. De stuttenlijst is in PVA 2020 gewoon onderdeel van de totale opgave. Inmiddels is CVW opgehouden te bestaan en is de verantwoordelijkheid over de stuttenlijst overgegaan naar NCG.
Bedum	
Tekst in PVA2019	<i>De kern Bedum viel onder het regime van het oorspronkelijke versterkingsprogramma (van de NAM); doordat deze adressen buiten de risicocontour vielen waren ze niet opgenomen in het NCG-programma. De uitkomsten van het Mijnaadvies leveren echter een aantal woningen</i>

	<p>met een verhoogd risicoprofiel op. Deze woningen zijn voor een deel van de woningcorporatie en voor een deel particulier eigendom. De particuliere eigenaren hebben actief gereageerd op het verzoek van NCG om contact op te nemen. Daarbij kwam het verzoek om zo snel mogelijk aan de slag te gaan met de opnames.</p> <p>De betrokken woningcorporatie heeft eerder al de wens uitgesproken om de, naar nu blijkt risicovolle huizen, op te nemen in het inspectieprogramma.</p> <p>Bedum zal als één project met twee deelprojecten worden uitgevoerd.</p>
--	--

Status in PVA2020	Alle opnames zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.
-------------------	---

Uithuizen: batch 1.581 met verhoogd risicoprofiel

Tekst in PVA2019	<p>In de batch 1581 in de gemeente Het Hogeland zijn in Uithuizen 11 huizen, in eigendom van een woningcorporatie, met een verhoogd risicoprofiel. In de directe nabijheid staan twee huizen, in particulier eigendom, met een licht verhoogd risicoprofiel langjarig. Ten behoeve van een effectieve uitvoering is ervoor gekozen om deze 13 adressen in eerste instantie als één project uit te voeren. Mocht de uitvoering in de knel komen door verschil in tempo dan kan dit project worden verdeeld in twee deelprojecten.</p>
------------------	--

Status in PVA2020	<p>Inmiddels is bekend dat het project als twee afzonderlijke projecten tot uitvoering worden gebracht. Voor de huurders van de 11 corporatiewoningen betekent dit dat de verantwoordelijke woningcorporatie met hen bespreekt hoe het versterkingsadvies wordt uitgevoerd. Om deze vervolgens uit te voeren. Deze adressen worden zo snel mogelijk tot uitvoering gebracht.</p> <p>De bewoners van de twee particuliere woningen met een licht verhoogd risico worden door NCG op de hoogte gebracht van de mogelijke scenario's.</p>
-------------------	--

Uithuizen: verhoogd risicoprofiel nieuw (vrijstaand, Houtskeletbouw)

Tekst in PVA2019	<p>In de groep nog niet geïnspecteerde woningen met een verhoogd risicoprofiel in Uithuizen is een groep woningen met dezelfde typologie. Deze worden gedefinieerd als één project.</p>
------------------	---

Status in PVA2020	Alle opnames zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.
-------------------	---

Uithuizermeeden, Oranjebuurt

Tekst in PVA2019	<p>In de Oranjebuurt in Uithuizermeeden staan woningen met een verhoogd risicoprofiel. Een deel van deze woningen is in 2018 geïnspecteerd, een ander deel is nieuw in het programma. De gemeente heeft mogelijk wijkvernieuwingplannen. Om die reden wordt onderzocht op welke manier de versterkingsopgave en de plannen van de gemeente elkaar kunnen aanvullen. De adressen in de Oranjebuurt in Uithuizermeeden met een verhoogd risicoprofiel worden in eerste instantie als één project uitgevoerd.</p>
------------------	--

Status in PVA2020	Alle opnames zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.
-------------------	---

Uithuizermeeden, korte drift

Tekst in PVA2019	<p>In deze straat staat een aantal woningcorporatiewoningen met een verhoogd risicoprofiel die nog niet zijn geïnspecteerd. De woningen met een verhoogd risicoprofiel worden als één project gedefinieerd</p>
------------------	--

Status in PVA2020	Alle opnames zijn afgerond. Een aantal versterkingsadviezen* zijn ontvangen maar ook een groot aantal nog niet. In tegenstelling tot wat in het PVA 2019 staat overhandigt NCG de versterkingsadviezen uiterlijk 31 juni 2020 aan de bewoners en voert daar direct opvolgend gesprekken over.
-------------------	---

Prioritering herbeoordeling van het licht verhoogd risicoprofiel (batch 1.581)

Tekst in PVA2019	<p>In het gebied staan groepen woningen met een licht verhoogd risicoprofiel uit de batch 1581 waarvan de eigenaar wil dat deze met enige voortvarendheid worden opgepakt. Dit komt voort uit de reeds lange wachttijd tussen inspectie en vervolg, renovatieplannen van de woningcorporatie en daarvoor bestemde financiële reserveringen.</p>
------------------	---

	<i>Om dit te kunnen realiseren moet onderzocht worden in hoeverre er ruimte is om projecten met een licht verhoogd risicoprofiel in de planning naar voren te halen. Dat deze woningen al zijn geïnspecteerd en een bekende typologie hebben, kan hierbij een positieve bijkomstigheid zijn.</i>
Status in PVA2020	Van de 1.581 is inmiddels bekend dat de alle adressen mogen worden versterkt volgens het versterkingsadvies op basis van de NPR2015. Mits de eigenaar dit wil.
Start in 2019	
Tekst in PVA2019	<i>De inwoner centraal stellen en proberen het vertrouwen van onze inwoners te herstellen betekent dat we snel tot zichtbare acties willen komen. Dit betekent concreet dat NCG en CVW-toezeggingen qua planning en inzet van capaciteit moeten nakomen. Daar waar sprake is van nieuwe opname- en beoordelingstrajecten (hoogste risicoprofiel) zal nog in het eerste kwartaal van 2019 een kennismakingsgesprek met de inwoners worden gevoerd. Versterkingsadviezen van panden die op de lijst van de Mijnraad voorkomen worden zo snel mogelijk met de woningeigenaren gedeeld, uitgevoerd of gespiegeld en vervolgens tot uitvoering gebracht. De gemeente zal een aantal kleinschalige projecten met prioriteit tot uitvoering brengen, uiteraard samen met de verantwoordelijke partijen.</i>
Status in PVA2020	Het opnemen van de adressen met een verhoogd risicoprofiel is voortvarend gestart. Gevolgd door opname van de adressen met een licht verhoogd risicoprofiel, hoewel de opnames eerder zijn gestart dan gepland lopen ze door in 2020. Mede vanwege tegenvallende beoordelingscapaciteit, vertragende randzaken, het beëindigen van CVW en overgang naar NCG zijn de beoordelingen, welke in 2019 beloofd zijn nog niet geleverd. Ook is er minder zichtbare voortgang in uitvoering geboekt dan gewenst.

2.2 Plan van aanpak 2020

Totale opgave van Het Hogeland in 2020

In het plan van aanpak 2019 is een start gemaakt met de versterkingsopgave na het kabinetsbesluit in 2018. De volgorde werd bepaald door de risico gestuurde aanpak. Op basis daarvan zijn woningen opgenomen en in opdracht gezet voor een beoordeling. Andere adressen zijn in een uitvoeringstraject gegaan. De versterkingsopgave van Het Hogeland bestond in 2019 uit 810 adressen en in 2020 uit 2353 adressen. De onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de versterkingsopgave in de dorpen van het Hogeland in 2019 en 2020 afgezet tegen de risicoprofielen. Tevens zijn de verschillen tussen het plan van aanpak 2019 en het plan van aanpak 2020 inzichtelijk gemaakt.

Tabel 2.1: Totaaloverzicht van de versterkingsopgave van Het Hogeland per dorp, per risicoprofiel afgezet tegen de opgave van 2019.

Risicoprofiel							Totalen		
Plaats	Verhoogd risicoprofiel		Licht verhoogd risicoprofiel		Normaal risicoprofiel				
	PvA 2019	PvA 2020	PvA 2019	PvA 2020	PvA 2019	PvA 2020	PvA 2019	PvA 2020	Verschil
Bedum	29	32	31	31	2	296	62	359	297
Den Andel		1					0	1	1
Eppenhuisen		3	1	1	1	3	2	7	5
Kantens		3	19	29	58	152	77	184	107
Noordwolde		1					0	1	1

Oldenzijl		4	8	7		4	8	15	7
Onderdendam		2				3	0	5	5
Oosternieland				4		2	0	6	6
Oudeschip		1					0	1	1
Rasquert						1	0	1	1
Roodeschool				3	3	5	3	8	5
Rottum				13		4	0	17	17
Startenhuizen		1	4	4			4	5	1
Sauwerd		1					0	1	1
Stitswerd			1	7		1	1	8	7
Tinallinge		1		3			0	4	4
Uithuizen	33	38	90	171	265	930	388	1139	751
Uithuizermeede n	80	80	26	33	16	240	122	353	231
Usquert		1		8	3	4	3	13	10
Warffum			2	14	1	4	3	18	15
Wetsinge		1					0	1	1
Winsum	4	8	69	71	1	1	74	80	6
Zandeweer		9	24	35	15	76	39	120	81
Zuidwolde		1				5	0	6	6
Stuttenlijst*	24						24	0	-24
Totalen	170	188	275	434	365	1731	810	2353	1543

**In het plan van aanpak 2019 werd de stuttenlijst apart bijgehouden. In het plan van aanpak 2020 maakt de stuttenlijst onderdeel uit van de totale opgave. In andere overzichten behoort de stuttenlijst tot 'batch transitie'.*

*** Het scholenprogramma en het zorgprogramma maken onderdeel uit van de bovenstaande tabel.*

Wat is er nieuw ten opzichte van 2019 en waarom?

Tabel 2.1 laat zien dat Het Hogeland 18 nieuwe adressen met een verhoogd risico kent ten opzichte van PvA 2019. 16 adressen komen uit de HRA lijst van 2019 en twee adressen zijn in de loop van 2019 toegevoegd op advies van NCG, deze zijn inmiddels opgenomen. Zes van de 16 adressen hadden in 2019 een licht verhoogd risicoprofiel en zitten zodoende al in een opname- en beoordelingstraject. De tien overige adressen zijn inmiddels ook opgenomen. Omdat we prioriteit geven aan de adressen met een verhoogd risicoprofiel heeft de gemeente opdracht gegeven aan NCG om ze direct op te nemen, nog voor dat het Plan van Aanpak 2020 bekend werd gemaakt. Zij gaven aan dat er nog capaciteit beschikbaar was in de uitvraag van de opnames van de adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit 2019. Van deze ruimte is zodoende handig gebruik gemaakt.

Tabel 2.1 laat ook zien dat Het Hogeland, volgens de HRA-run uit 2019 (PvA 2020) 159 nieuwe adressen met een licht verhoogd risicoprofiel kent ten opzichte van de HRA-run uit 2018 (PvA 2019). 62 adressen hiervan zijn al opgenomen in eerdere batches. De overgebleven 97 worden in 2020 in opdracht gezet voor opname en beoordeling. Vanwege gebrek aan beoordelingscapaciteit (schaarste) worden deze adressen niet direct opgenomen omdat we geen lange wachttijden willen creëren voor beoordeling. Wanneer er zicht is op opname, direct gevolgd door beoordeling worden deze adressen opgenomen. Dit is een van de bestuurlijke keuzes die gemeente Het Hogeland maakt.

Tabel 2.1 laat verder zien dat de totale versterkingsopgave van Het Hogeland bijna verdrievoudigd is ten opzichte van vorig jaar. Dit komt omdat we naast de nieuwe uitkomsten van de HRA-lijst uit 2019 dit jaar alle adressen in alle batches en programma's meenemen in onze versterkingsopgave, dit in tegenstelling tot vorig jaar.

De opgave van Het Hogeland per processtap

De versterkingsopgave kent vele processtappen. Meestal zijn dit onzichtbare interne processtappen. Voor het gemak en voor de uitlegbaarheid brengen we deze processtappen in dit plan van aanpak terug naar 4 logische processtappen of mijlpalen, te weten: 1) Opnames gereed, 2) beoordelingen, 3) project vastgesteld en 4) uitvoering gereed. Hieronder een overzicht met het aantal adressen in Het Hogeland, per dorp, per risicoprofiel en per adresstap. Daaronder een overzicht met het aantal adressen in Het Hogeland per batch, per risicoprofiel en per processtap. Onder de tabellen volgt een beschrijving van de processtap en het aantal adressen daartoe behoort. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt welke knelpunten, oplossingen, besluiten, opdrachten en gevolgen verboden zijn aan de processtappen. Dit geeft inzicht in hoe gemeente Het Hogeland de doelstelling van het plan van aanpak wil behalen.

Tabel 2.2: een overzicht van het aantal adressen in het Hogeland, per dorp, per risicoprofiel, per processtap.

Processtap												
Plaats	Opname gereed			Beoordeling gereed			Project vastgesteld			Uitvoering gereed		
	P50	P90	normaal	P50	P90	normaal	P50	P90	normaal	P50	P90	normaal
Bedum	25	20	287			199			4			3
Den Andel	1											
Eppenhuisen	2		2			1						
Kantens	2	14	137		17	65			8			6
Noordwolde	1											
Oldenzijl	2		2	1		2	1		1			

Onderdendam	1		1									
Oosternieland			2									
Oudeschip												
Rasquert												
Roodeschool			2			2						
Rottum			3			3			2			
Startenhuizen	1											
Sauwerd												
Stitswerd												
Tinallinge	1											
Uithuizen	31	123	837	11	16	450			12		1	6
Uithuizerveeden	65	6	217			62			4			
Usquert	1		1			1						1
Warffum			3			3						
Wetsinge												
Winsum	1	19										
Zandeweer	7	29	69		18	19			12			10
Zuidwolde	1		3			3			3			3
Subtotalen	142	211	1566	12	51	810	1	0	46	0	1	29
Totalen	1919			873			47			30		

Tabel 2.3: een overzicht van het aantal adressen in het Hogeland, per batch, per risicoprofiel, per processtap.

Processtap												
Batch	Opname gereed			Beoordeling gereed			Project vastgesteld			Uitvoering gereed		
	P50	P90	normaal	P50	P90	normaal	P50	P90	normaal	P50	P90	normaal
Transitie	1		242	1		213	1		46		1	29
Batch 1581	8	34	335	11	37	359						
Batch 3260		14	568		14	238						
Batch 2018	26	68	416									
Mijnraad P50+p50 NV	102											
Lokale stuurgroep		93	5									
HRA 2019												
Subtotalen	142	211	1566	12	51	810	1	0	46	0	1	29

Totalen	1919	873	47	30
----------------	-------------	------------	-----------	-----------

Opnames

Tabel 2.2 en tabel 2.3 laten zien dat er in Het Hogeland in totaal 1919 adressen zijn opgenomen. Als je dit aantal aftrekt van de totale opgave van 2353 dan is duidelijk hoeveel adressen nog opgenomen moeten worden. Dit zijn er 434. Dit beeld is echter vertekend omdat scholen, zorg, rijwoningen van woningcorporaties uit een eerder traject en dorpshuizen onderdeel uitmaken van het totale overzicht. Het uitgangspunt voor dit plan van aanpak is dat de 97 adressen met een licht verhoogd risicoprofiel nog opgenomen moeten worden. De adressen met een verhoogd risicoprofiel zijn in de loop van 2019, op basis van veiligheid voorop, toegevoegd aan de versterkingsopgave.

Categorie	Beschrijving
Knelpunt(en)	Het Hogeland wil eigenaren van panden die opgenomen worden ook perspectief bieden op een aansluitende beoordeling. NCG heeft capaciteit om 80 adressen in Het Hogeland te beoordelen in 2020. Dit betekent dat we 97 adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit de HRA-lijst 2019 niet allemaal kunnen beoordelen in 2020.
Oplossing	Deze 97 adressen pas in het tweede halfjaar van 2020 opnemen zodat we beoordelingscapaciteit in 2021 kunnen inzetten om deze adressen te aansluitend aan de opname te beoordelen.
Bestuurlijke keuze	De gemeente Het Hogeland besluit om: <ul style="list-style-type: none"> I. De beschikbare opnamecapaciteit in te zetten om 97 adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit het plan van aanpak 2020 vanaf het tweede half jaar van 2020 op te laten nemen door NCG. II. Beschikbare beoordelingscapaciteit van 2021 in te zetten om ten minste deze 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 in het eerste half jaar van 2021 te laten beoordelen.
Opdracht aan NCG	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> I. alle adressen uit het plan van aanpak 2019 en nieuwe adressen uit plan van aanpak 2020 met een verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel in 2020 op te nemen. I. 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 vanaf het tweede halfjaar van 2020 op te nemen.
Gevolgen voor planning	In het eerste halfjaar van 2020 worden er geen nieuwe adressen van de HRA-lijst 2019 opgenomen. In het tweede halfjaar van 2020 worden 97 nieuwe adressen van de HRA-lijst 2019 opgenomen In het eerste halfjaar van 2021 worden 97 nieuwe adressen van de HRA-lijst 2019 beoordeeld.
Gevolgen voor prioritering	In 2020 komt er weer een nieuwe HRA-lijst. Mogelijk met adressen met een verhoogd risicoprofiel. Deze adressen hebben de hoogste prioritering voor opname en beoordeling. Ongeacht de keuze moeten deze adressen opgenomen en beoordeeld worden.

Beoordelingen

Tabel 2.2 en tabel 2.3 laten ook zien dat er in Het Hogeland in totaal 873 adressen zijn beoordeeld. Als je dit aantal aftrekt van het totaal aantal opgenomen adressen dan is duidelijk hoeveel adressen nog opgenomen moeten worden. Dit zijn er 1046. Dit betekent dat er 1046 adressen wachten op beoordeling. Het grote verschil komt doordat er veel adressen zijn die zijn geïnspecteerd in eerdere batches en die nu een normaal risicoprofiel hebben. Dit beeld is echter vertekend omdat scholen, zorg, rijwoningen van woningcorporaties uit een eerder traject en dorpshuizen onderdeel uitmaken van het totale overzicht. Vanwege beperkte beoordelingscapaciteit en de keuze om woningen met een

verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel eerst op te nemen en te beoordelen zijn veel woningen met een normaal profiel nog niet beoordeeld. Voor dit plan van aanpak gaan we ervan uit dat 73 adressen uit het plan van aanpak 2019 nog in opdracht voor beoordeling moet worden gezet. NCG heeft aangegeven dat Het Hogeland nog capaciteit heeft voor het beoordelen van 91 adressen. Met als voorwaarde dat er al opnames zijn uitgevoerd. Dit betekent dat we 91 adressen uit batches 3.260 en 2018 in opdracht kunnen zetten voor een beoordeling. Deze capaciteit zetten wij in om de gebiedsgerichte aanpak in Kantens, Zandweer en Uithuizen te ondersteunen. Zodat we 'logische' gebieden af kunnen ronden. Het betreft 14 adressen in Kantens, 36 in Zandweer en 41 in Uithuizen. Hierbij is het wel zaak dat deze adressen per dorp met dezelfde maatstaven gerekend wordt. Anders is het helemaal niet meer uit te leggen.

Categorie	Beschrijving
Knelpunt(en)	<p>Het Hogeland wil alle woningen met een verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel die zijn opgenomen in het plan van aanpak 2019 en 2020 beoordeeld hebben. 73 adressen uit het plan van aanpak 2019, dit is inclusief de adressen met een verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 moeten opdracht krijgen voor beoordeling. Dit geldt ook voor 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020. NCG heeft capaciteit om 80 adressen in Het Hogeland te beoordelen in 2020. Dit betekent dat er een tekort aan beoordelingscapaciteit is om alle adressen met een verhoogd en licht verhoogd risico in 2020 te beoordelen.</p> <p>Daarnaast wachten eigenaren van adressen met een normaal risicoprofiel uit eerdere batches nog op een beoordeling. Er is helemaal geen capaciteit beschikbaar om deze adressen te beoordelen.</p>
Oplossing	<p>97 adressen uit het plan van aanpak 2020 pas in het tweede halfjaar van 2020 opnemen zodat we beoordelingscapaciteit in 2021 kunnen inzetten om deze adressen te aansluitend aan de opname te beoordelen.</p> <p>Dit betekent dat we beschikbare beoordelingscapaciteit in 2020 in kunnen zetten om 73 adressen uit het plan van aanpak 2019 inclusief adressen met een verhoogd risicoprofiel uit het plan van aanpak 2020 kunnen laten beoordelen.</p> <p>De verschillende versnellingsmaatregelen door middel van de bouwimpuls bieden mogelijkheid om opgenomen adressen versneld te beoordelen. Dit kan eigenaren en bewoners van adressen uit eerdere batches versneld perspectief op mogelijke versterking bieden.</p>
Bestuurlijk Besluit	<p>De gemeente Het Hogeland besluit om:</p> <ol style="list-style-type: none"> Beschikbare beoordelingscapaciteit van 2021 in te zetten om ten minste deze 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 in het eerste half jaar van 2021 te laten beoordelen. beschikbare beoordelingscapaciteit in te zetten om 73 adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit plan van aanpak 2019 inclusief adressen met een verhoogd risicoprofiel uit plan van aanpak 2020 in het eerste half jaar van 2020 door NCG in opdracht te laten zetten voor beoordeling. de kansen van de versnellingsmaatregelen te benutten om eigenaren en bewoners van adressen uit eerdere batches 1.581, 3.260 en 2018 versneld perspectief op mogelijke versterking bieden. Beschikbare beoordelingscapaciteit voor 91 adressen inzetten om adressen uit batch 3.260 en 2018 te laten beoordelen en zo de gebiedsgerichte aanpak te ondersteunen.
Opdracht aan NCG	<p>De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om:</p> <ol style="list-style-type: none"> alle adressen met een verhoogd risicoprofiel en alle adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit het plan van aanpak 2019 in het eerste half jaar van 2020 in opdracht te zetten voor beoordeling zodat de eigenaren in 2020 een versterkingsadvies ontvangen. Kortom in 2020 het opname- en beoordelingstraject voor adressen uit het plan van aanpak 2019 afronden. ervoor te zorgen dat alle eigenaren van adressen uit batch 1.581 uiterlijk 30 juni 2020 hun versterkingsadviezen ontvangen. de beoordelingstrajecten daar waar het kan te versnellen en oplossingen te zoeken buiten de reguleren capaciteit. Zoals door het toepassen van de typologieaanpak.

	IV. de beoordeling van de bijzondere (schrijnende) situaties uiterlijk 31 augustus 2020 afgerond te hebben en direct daarna de versterkingsadviezen met de bewoners te bespreken. V. ten minste de 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 in het eerste halfjaar van 2021 te beoordelen. VI. 91 adressen uit batch 3.260 en 2018 te beoordelen in 2020 waarbij rekening wordt gehouden met het gebruik van dezelfde beoordelingsmaatstaven, zoals NPR, in een dorp.
Gevolgen voor planning	Alle adressen worden in het eerste halfjaar van 2020 door NCG in opdracht gezet voor beoordeling. Het grootste deel van onze beoordelingscapaciteit is daarmee ingezet.
Gevolgen voor prioritering	Op basis van deze keuzes We hebben capaciteit voor beoordeling van zeven adressen over. Hier moeten keuzes over gemaakt worden.

Project vastgesteld

Tabel 2.2 en tabel 2.3 laten vervolgens zien dat er in Het Hogeland 47 adressen zijn vastgesteld in een project, met anderen woorden tot uitvoer kunnen worden gebracht. Als je dit aantal aftrekt van het aantal beoordeelde adressen dan is duidelijk hoeveel adressen nog vast moeten worden gesteld in een project. Dit zijn er 999. Dit beeld is echter vertekend omdat scholen, zorg, rijwoningen van woningcorporaties uit een eerder traject en dorpshuizen onderdeel uitmaken van het totale overzicht. Dit laat wel zien dat er nog veel adressen tussen beoordeling en vaststelling van project in zitten. Voor drie projecten is vaststelling erg dichtbij. Het gaat om een project van 11 adressen in Uithuizen, een project van twee adressen in Uithuizen en een project van 16 adressen in Zandweer.

Categorie	Beschrijving
Knelpunt(en)	Alle adressen en panden die beoordeeld zijn en waar op basis van een beoordeling een versterk nodig is om het gebouw te laten voldoen aan de veiligheidsnorm. Het traject van beoordeling gereed naar project vastgesteld is lang en onzichtbaar. Dit zorgt voor onrust en onzekerheid want bewoners/ eigenaren weten immers al dat ze in een huis wonen dat niet voldoet aan de veiligheidsnorm. Om tot uitvoering over te kunnen gaan is tijdelijke huisvesting nodig. Dit geldt in eerste instantie voor Kantens, Zandweer en Uithuizen. Deze tijdelijke huisvesting is er nog niet.
Oplossing	Eigenaren en bewoners continu meenemen in dit proces. Tevens bieden de versnellingsmaatregelen mogelijkheden om dit traject te versnellen.
Bestuurlijk Besluit	De gemeente Het Hogeland bepaalt in het eerste halfjaar van 2020, na een locatiekeuzetraject, de locatie voor tijdelijke huisvesting in Kantens, Zandweer en Uithuizen.
Opdracht aan NCG	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> I. in 2020 met bewoners/eigenaren van alle adressen met een verhoogd risicoprofiel direct nadat de versterkingsadviezen zijn gedeeld in gesprek te gaan over het versterkingsadvies en de uitvoering ervan. Met andere woorden, om te starten met het vaststellen van projecten. II. in 2020 met bewoners/eigenaren van alle adressen met een licht verhoogd risicoprofiel direct nadat de versterkingsadviezen zijn gedeeld in gesprek te gaan over het versterkingsadvies en de uitvoering ervan. Met andere woorden, om te starten met het vaststellen van projecten. III. ervoor te zorgen dat alle eigenaren/bewoners uit batch 1.581 zicht hebben op welke versterking uitgevoerd moet worden op basis van het versterkingsadvies en wat los van het reguliere traject uitgevoerd kan worden op basis van de versnellingsmaatregel: 'bouwimpuls waarbij het versterkingsadvies al bekend is'. IV. de versnellingsmaatregel: 'bouwimpuls waarbij het versterkingsadvies niet bekend is' los van het reguliere traject, toe te passen op de batches 3.260 en 2018. V. het benodigde aantal tijdelijke woningen te ontwikkelen zodra de locatie bepaald is.
Gevolgen voor planning	Nadat in het eerste halfjaar van 2020 de versterkingsadviezen met bewoners zijn gedeeld worden gesprekken gestart en maakt NCG samen met de bewoners een start richting het vaststellen van een project. Zodat normaliter in 2021 kan worden gestart met de uitvoering van de versterking en waar mogelijk de eerste stappen in 2020 daarvoor al gezet kunnen worden. De gemeente start in het eerste halfjaar van 2020 een locatiekeuzetraject voor de locatie van benodigde tijdelijke huisvesting.
Gevolgen voor prioritering	De gekozen prioritering heeft gevolgen voor de bezetting van de tijdelijke huisvesting. Hier moet rekening mee worden gehouden.

Uitvoering gereed

Tabel 2.2 en tabel 2.3 laten zien dat er in Het Hogeland 30 adressen uitgevoerd zijn. Dit wil zeggen, die versterkt, herbouwd of in overleg met de eigenaar administratief afgedaan zijn. Als je dit aftrekt van het aantal adressen dat is vastgesteld in een project dan is duidelijk hoeveel adressen uitgevoerd kunnen worden. Dat zijn er 17. Het betreft een project in Kantens. Het Hogeland geeft NCG opdracht om deze adressen zo snel mogelijk tot uitvoering te brengen. Het liefst al zichtbaar in 2020. Mogelijkheden om dit versneld te doen moeten worden benut.

Categorie	Beschrijving
Knelpunt(en)	Er is nog geen tijdelijke huisvesting in Kantens. Dus de versterkingsopgave kan nog niet worden uitgevoerd.
Oplossing	Het college van B&W neemt in het eerste halfjaar van 2020 een besluit over de locatie voor tijdelijke huisvesting in Kantens.
Bestuurlijk Besluit	De gemeente Het Hogeland bepaalt in het eerste halfjaar van 2020, na een locatiekeuzetraject, de locatie voor tijdelijke huisvesting in Kantens, Zandweer en Uithuizen. De gemeente Het Hogeland besluit om: De kansen van de versnellingsmaatregelen te benutten om eigenaren en bewoners van adressen uit eerdere batches 1.581, 3.260 en 2018 versneld perspectief op mogelijke versterking bieden.
Opdracht aan NCG	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> I. drie projecten in Kantens (17 adressen), Zandweer (16 adressen) en Uithuizen (11 adressen) in nauwe samenwerking en afstemming met eigenaren en gemeente binnen vooraf afgesproken termijnen per project tot uitvoering te brengen. Waarin iedereen verantwoordelijk is voor eigen onderdeel van de opgave. II. het benodigde aantal tijdelijke woningen te ontwikkelen zodra de locatie bepaald is. III. versnellingsmaatregelen zoals de bouwimpuls en de typologieaanpak, daar waar het kan en los van de reguliere capaciteit toe te passen op de batches 1.581, 3.260 en 2018 zodat bewoners/eigenaren versneld perspectief op mogelijke versterking hebben.
Gevolgen voor planning	Omdat er nog geen tijdelijke huisvesting gerealiseerd is in Kantens zal er nog geen versterking worden uitgevoerd in 2020. Mogelijk dat de versnellingsmaatregelen daar verandering in brengen.
Gevolgen voor prioritering	Als de versnellingsmaatregelen effectief blijken kan het zijn dat woningen met een normaal risicoprofiel, uit de 1.581 of een andere batch eerder zijn versterkt dan woningen met een verhoogd of lichtverhoogd risicoprofiel die behoren tot een regulier versterkingstraject.

Gemeente Het Hogeland focust in dit geval op Kantens, Zandweer en Uithuizen omdat in deze plaatsen de meeste beoordelingen gereed zijn, de meeste projecten vastgesteld zijn en klaar zijn voor uitvoering. Kortom de versterkingsopgave krijgt in deze dorpen het meeste vorm. Om deze reden pakt gemeente Het Hogeland dit gebiedsgericht aan. Dit doet de gemeente samen met de dorpen, de inwoners (particulieren en huurders), woningcorporaties en NCG. De uitvoering van de versterkingsopgave gaat meerdere jaren duren. Dit betekent dat we moeten faseren. We willen de dorpen fysiek en sociaal niet op slot zetten. Dit vergt afstemming en overleg met alle betrokken partijen. Tegelijkertijd willen we zo snel mogelijk overgaan tot het veilig maken van de dorpen. Dit betekent niet dat andere dorpen niet in beeld zijn maar de situatie leent zich voor een start in deze dorpen. De wensen van inwoners, de plannen van de woningcorporaties betreffende hun woningvoorraad en de visie van de gemeente zullen een plek moeten krijgen in deze aanpak. Daarbij zal gekeken moeten worden naar verleden, heden en naar de toekomst. Zorgvuldigheid en snelheid staan hierbij op gespannen voet met elkaar. Daarom zien we kansen in een gecombineerde aanpak met het 'reguliere' NCG-traject en de versnellingsmaatregelen. Bovenal kunnen we dit niet doen zonder bewoners.

2.3 Overzicht van opdrachten van gemeente Het Hogeland aan NCG

Processtap Opdracht van gemeente aan NCG	
Algemeen	De gemeente Het Hogeland en NCG komen overeen dat gemaakte afspraken over de uitvoering van het lokaal plan van Aanpak 2019 worden nagekomen, tenzij expliciet anders aangegeven in dit lokale Plan van Aanpak.
Opname	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> II. alle adressen uit het plan van aanpak 2019 en nieuwe adressen uit plan van aanpak 2020 met een verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel in 2020 op te nemen. III. 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 vanaf het tweede halfjaar van 2020 op te nemen.
Beoordeling	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> I. alle adressen met een verhoogd risicoprofiel en alle adressen met een licht verhoogd risicoprofiel uit het plan van aanpak 2019 in het eerste half jaar van 2020 in opdracht te zetten voor beoordeling zodat de eigenaren in 2020 een versterkingsadvies ontvangen. Kortom in 2020 het opname- en beoordelingstraject voor adressen uit het plan van aanpak 2019 afronden. II. ervoor te zorgen dat alle eigenaren van adressen uit batch 1.581 uiterlijk 30 juni 2020 hun versterkingsadviezen ontvangen. III. de beoordelingstrajecten daar waar het kan te versnellen en oplossingen te zoeken buiten de reguliere capaciteit. Zoals door het toepassen van de typologieaanpak. IV. de beoordeling van de bijzondere (schrijnende) situaties uiterlijk 31 augustus 2020 afgerond te hebben en direct daarna de versterkingsadviezen met de bewoners te bespreken. V. ten minste de 97 adressen met een licht verhoogd risico uit het plan van aanpak 2020 in het eerste halfjaar van 2021 te beoordelen. VI. 91 adressen uit batch 3.260 en 2018 te beoordelen in 2020 waarbij rekening wordt gehouden met het gebruik van dezelfde beoordelingsmaatstaven, zoals NPR, in een dorp.
Project vaststellen	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> I. in 2020 met bewoners/eigenaren van alle adressen met een verhoogd risicoprofiel direct nadat de versterkingsadviezen zijn gedeeld in gesprek te gaan over het versterkingsadvies en de uitvoering ervan. Met andere woorden, om te starten met het vaststellen van projecten. II. in 2020 met bewoners/eigenaren van alle adressen met een licht verhoogd risicoprofiel direct nadat de versterkingsadviezen zijn gedeeld in gesprek te gaan over het versterkingsadvies en de uitvoering ervan. Met andere woorden, om te starten met het vaststellen van projecten. III. ervoor te zorgen dat alle eigenaren/bewoners uit batch 1.581 zicht hebben op welke versterking uitgevoerd moet worden op basis van het versterkingsadvies en wat los van het reguliere traject uitgevoerd kan worden op basis van de versnellingsmaatregel: 'bouwimpuls waarbij het versterkingsadvies al bekend is'. IV. de versnellingsmaatregel: 'bouwimpuls waarbij het versterkingsadvies niet bekend is' los van het reguliere traject, toe te passen op de batches 3.260 en 2018. V. het benodigde aantal tijdelijke woningen te ontwikkelen zodra de locatie bepaald is.
Uitvoering	De gemeente Het Hogeland geeft NCG opdracht om: <ul style="list-style-type: none"> I. drie projecten in Kantens (17 adressen), Zandweer (16 adressen) en Uithuizen (11 adressen) in nauwe samenwerking en afstemming met eigenaren en gemeente binnen vooraf afgesproken termijnen per project tot uitvoering te brengen. Waarin iedereen verantwoordelijk is voor eigen onderdeel van de opgave. II. het benodigde aantal tijdelijke woningen te ontwikkelen zodra de locatie bepaald is. III. versnellingsmaatregelen zoals de bouwimpuls en de typologieaanpak, daar waar het kan en los van de reguliere capaciteit toe te passen op de batches 1.581, 3.260 en 2018 zodat bewoners/eigenaren versneld perspectief op mogelijke versterking hebben.

2.4 Sectorale programma's

Scholenprogramma

In het gehele aardbevingsgebied is in 2015 gestart met het scholenprogramma. Dit programma richt zich op het aardbevingsbestendig maken van 101 schoolgebouwen in de toen nog 9 aardbevingsgemeenten in Groningen. In combinatie met het aardbevingsbestendig maken worden maatregelen doorgevoerd die bijdragen aan de toekomstbestendigheid en verduurzaming van de onderwijshuisvesting. In de gemeente Het Hogeland betreft het totaal 22 schoolgebouwen in de voormalige gemeenten Bedum en Eemsum. Hiervoor zijn de programmaplannen vastgesteld, zijn de overeenkomsten met de NAM en de schoolbesturen getekend en is de uitvoering gestart. Voor de uitvoering van dit programma is een regionale stuurgroep (alle gemeenten), een regionale stuur- en consultatiegroep (stuurgroep aangevuld met alle schoolbesturen), lokale stuurgroep (gemeente en schoolbesturen), ambtelijke regiegroep (gemeente en schoolbesturen) en voor de afzonderlijke projecten projectgroepen. De uitvoering wordt deels gerealiseerd door de NCG (voorheen NAM en CVW) deels door de gemeente; in de tabel is bij de betreffende projecten aangegeven als deze door de NCG worden uitgevoerd). Financiering van dit programma vindt plaats door NAM, Rijk en gemeente. Om de uitvoering mogelijk te maken zal eventueel tijdelijke huisvesting moeten worden gerealiseerd; dit is in ieder geval noodzakelijk in Bedum (inmiddels weer verwijderd) en in Uithuizermeeden (bouw in 2020). In onderstaande tabel een overzicht van de scholen en de status van de uitvoering van de versterking.

Tabel 2.5: Status van scholen in het Hogeland van het scholenprogramma

School	Plaats	Status	Bijzonderheid
Brunwerd	Uithuizen	Gereed in 2019	Opgegaan in de Nieuwe School Uithuizen (NSU) op een nieuwe locatie, gebouw heeft nog geen bestemming
Koning Willem-Alexander	Uithuizen	Gereed in 2019	Opgegaan in de Nieuwe School Uithuizen (NSU) op een nieuwe locatie, gebouw heeft nog geen bestemming
De Schelp	Uithuizen	Gereed in 2019	Opgegaan in de Nieuwe School Uithuizen (NSU) op een nieuwe locatie, gebouw wordt gesloopt
SWS de Dobbe	Roodeschool	Verwachte start uitvoering in juli 2021	Samenvoeging van OBS Roodeschool en CBS H.H. Simonides, nieuwbouw op of nabij huidige locatie De Dobbe
De Rank	Warffum	Verwachte start uitvoering in juli 2020	Samen nieuwbouw met en op/naast locatie OBS F.H. Jansenius de Vries.
OBS F.H. Jansenius de Vries	Warffum	Verwachte start uitvoering in juli 2020	Samen nieuwbouw met de Rank op/naast locatie OBS F.H. Jansenius de Vries.
De Noordkaap	Uithuizermeeden	Verwachte start uitvoering in december 2020	Samen met De Sterren in één gebouw, bouwkundige versterking (NCG)

De Sterren	Uithuizermeeden	Verwachte start uitvoering in december 2020	Samen met De Noordkaap in één gebouw, bouwkundige versterking (NCG)
Dr. Damschool	Uithuizermeeden	Verwachte start uitvoering in mei 2020	Vervangende nieuwbouw op huidige locatie
ODBS Nijenstein	Zandweer	Verwachte start uitvoering in mei 2020	Bouwkundige versterking en nieuwbouw aangebouwde gymzaal
OBS Klinkenberg	Kantens	Verwachte start uitvoering in juli 2021	Vervangende nieuwbouw op huidige locatie
Het Hogeland College	Warffum	Verwachte start uitvoering in mei 2021	Bouwkundige versterking (NCG of gemeente)
Het Hogeland College	Uithuizen	Verwachte start uitvoering in mei 2021	Bouwkundige versterking met mogelijk deels vervangende nieuwbouw (NCG of gemeente)
OBS Usquert	Usquert	Verwachte start uitvoering in juli 2021	Vervangende nieuwbouw op huidige locatie
OBS R.A. Venhuisschool	Zuidwolde	Gereed in 2019	Samen met De Akker in vervangende nieuwbouw in SWS 't Groenland op locatie Venhuisschool
De Akker	Zuidwolde	Gereed in 2019	School in vervangende nieuwbouw SWS 't Groenland, dit gebouw wordt afgestoten
De Haven	Onderdendam	NVT	De school is inmiddels opgeheven, gebouw is afgestoten
De Regenboog	Bedum	Gereed in 2019	Gebouw is rijksmonument, dit deel wordt bouwkundig versterkt, aanbouw vervangende nieuwbouw
Togtemaarschool	Bedum	Gereed in 2019	Nieuwbouw naast huidige locatie, oud gebouw wordt gesloopt
Walfridus	Bedum	Gereed in 2018	Deels bouwkundige versterking en deels vervangende nieuwbouw (NCG)
Horizon	Bedum	Gereed in 2018	Vervangende nieuwbouw op huidige locatie (NCG)
Mauritshal	Zuidwolde	Gereed in 2018	Bouwkundige versterking (NCG)

Zorgprogramma

Het zorgprogramma is een apart programma en de versterkingsopgave wordt los van de reguliere versterkingsopgave uitgewerkt. Het zorgprogramma is in 2016 gestart, hierin zijn 70 zorgpanden opgenomen. 20 zorgpanden liggen in gemeente Het Hogeland in de voormalige aardbevingsgemeenten Bedum en Eemsmond. Dit programma wordt grotendeels uitgevoerd door de NCG (m.u.v. nieuwbouw) en onder regie van een stuurgroep. Deze Stuurgroep Zorg is in 2016 in het leven geroepen door de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). In de Stuurgroep zitten vertegenwoordigers van zorgaanbieders op het gebied van ouderenzorg, gehandicaptenzorg en GGZ, gemeenten, Menzis, provincie, woningcorporaties, ministerie van VWS en NCG. In dit programma wordt bij de versterking rekening gehouden met de ontwikkelingen in het zorglandschap die zijn vastgelegd in een opgestelde zorgvisie en de invloed die dit heeft op de zorggebouwen. Daarom is in het ontwikkeld toekomstbeeld de koppeling gemaakt tussen het realiseren van voldoende kwalitatief

goede zorg voor de toekomst en de versterkingsopgave in het aardbevingsgebied. De versterkingsadviezen waren vorig jaar gereed en zijn besproken met de vastgoedeigenaren en zorgaanbieders. Afspraken zijn vastgelegd in een zorgconvenant: het Groninger Zorgakkoord dat in 2019 is getekend. Doel van dit convenant is om in gezamenlijkheid aardbevingsbestendige nieuwbouw in de zorg en goede kwaliteit van de zorg in de toekomst in het aardbevingsgebied in Groningen te realiseren volgens de Zorgvisie. De panden buiten de nieuwbouwopgave worden bouwkundig versterkt. Dit wordt uitgewerkt naar een plan per zorggebouw waarin staat wat de gekozen oplossing is voor de eventuele versterking van het betreffende zorgpand. Het zorgprogramma vraagt continue afstemming tussen zorgaanbieders, pandeigenaren, Rijk, gemeente en regio.

Plan vervangende nieuwbouw in Uithuizen – Kansrijk Uithuizen

Op basis van het Groninger Zorgakkoord is voor Uithuizen het project ‘Kansrijk Uithuizen’ opgestart: er komt vervangende nieuwbouw waarbij een samenwerking tussen instellingen voor ouderen, GGZ en mensen met beperkingen wordt gerealiseerd. In het opgesteld visiedocument hebben de verschillende aanbieders van intensieve zorg, Cosis, Lentis en Noorderzorg samen met woningcorporatie Woonzorg Nederland het initiatief genomen om te komen tot een samenhangend en gecoördineerd totaalconcept van wonen, ontmoeten, welzijn, zorg en dienstverlening voor mensen met een intensieve zorgvraag. Het document geeft inzicht in de manier waarop partijen vanuit een geïntegreerde aanpak en een toekomstgericht woonconcept een veilige woonomgeving kunnen creëren voor mensen met een intensieve ondersteuningsvraag. Bij de toetsing van de visie gelden drie basisprincipes. Het totaal concept moet mensgericht zijn, maatschappelijk ingebed en economisch houdbaar. De eerste uitwerking vindt in 2020 plaats, waar na de locatiekeuze, het schetsplan wordt gemaakt. Op grond van het Groninger Zorgakkoord moet dit schetsplan voor 2021 gemaakt worden.

Plan versterking zorgpanden

De uitvoering van de bouwkundige versterking van de zorgpanden in het zorgprogramma is in drie fases (tranches) opgedeeld. Tranche 1 loopt van halverwege 2019 t/m eind 2021, tranche 2 van halverwege 2020 t/m eind 2022 en tranche 3 van halverwege 2021 t/m eind 2023. Omdat ieder zorgpand maatwerk en uiterste zorgvuldigheid betreft kan dit betekenen dat uitvoering later start of later afgerond is, ongeacht de tranche. Dit altijd in afstemming tussen betrokken partijen. Om de uitvoering mogelijk te maken zal eventueel tijdelijke huisvesting worden gerealiseerd; dit is in ieder geval noodzakelijk in Bedum (in 2020 realiseren voor een periode van circa 5 jaar met een omvang van circa 90 zorgplaatsen). In de onderstaande tabel zijn de te versterken zorgpanden in de gemeente Het Hogeland weergegeven en staat in welke tranche het zorgpand zit.

Tabel 2.6: Te versterken zorgpanden in Het Hogeland in het zorgprogramma

Zorgpand	Zorgaanbieder	Eigenaar	Locatie	Tranche
Ter Laan – Fazant	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	1
Ter Laan - Kwikstaart	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	1

Ter Laan - Merel	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	1
Ter Laan - Patrijs	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	1
Kadootje Opmaat	S Heeren Loo	APF International	Bedum	1
De Mieden	Noorderzorg	Woonzorg Nederland	Uithuizermeeden	1
Wonen Mensemastraat	Noorderbrug / St. Sprank	Wierden en Borgen	Bedum	2
Reiger	Stichting Sprank	Wierden en Borgen	Bedum	2
Ransuil	Stichting Sprank	Wierden en Borgen	Bedum	2
Steenuil	Stichting Sprank	Wierden en Borgen	Bedum	2
Hunsingoheerd	Noorderzorg	Woonzorg Nederland	Uithuizen	2
Ter Laan - zwembad	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	2
Ter Laan - kinderboerderij	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	2
Alma/Mensema	S Heeren Loo	Wierden en Borgen	Bedum	2
Ter Laan Kwartel	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	2
Alegunda Ilberi	De Hoven	De Hoven	Bedum	3
Wonen langs de Lijn	Noorderbrug	Wierden en Borgen + Noorderbrug	Bedum	3
Ter Laan Fazant 1-3	S Heeren Loo	S Heeren Loo	Bedum	3
Klinkhamer	Cosis	Marenland	Uithuizen	3
Schoolstraat	Lentis + GGD + Huurders	SUW	Uithuizen	3

Dorpshuizen

Naast woningen, scholen en zorgpanden voldoen ook niet alle dorpshuizen in gemeente Het Hogeland aan de veiligheidsnorm. Deze dorpshuizen zijn een apart onderdeel van de versterkingsopgave. Een onderdeel dat vraagt om maatwerk. Per dorpshuis wordt indien nodig gekeken wat er nodig is om het gebouw te laten voldoen aan de veiligheidsnorm en wat er mogelijk is voor wat betreft de aanvullende wensen van de eigenaar. Waarbij de afstemming veelal verloopt tussen NCG als uitvoeringsorganisatie en het dorpshuis- of stichtingsbestuur als eigenaar. Dorpshuis Het Klokhoes in Zandweer is het verst in het versterkingstraject. Het Klokhoes is in 2016 geïnspecteerd. Het dorpshuis bestaat uit 2 delen; het karakteristieke deel en het oude veilinggebouw. Eind 2017 is besloten dat het karakteristieke deel wordt versterkt en het oude veilinggebouw voor sloop/nieuwbouw in aanmerking komt. Dit is mogelijk gemaakt doordat dorpshuisbestuur, naast het beschikbare versterkingsbudget, alternatieve financieringsbronnen heeft weten aan te boren. De start van de uitvoering werd verwacht in 2019 maar dit is niet gehaald. Het dorpshuisbestuur heeft contact met NCG over de uitvoering en die start volgens de laatste planning in de zomer van 2020.

Agrarisch programma

Gemeente Het Hogeland is een gemeente met veel actieve agrarische bedrijven. Deze boerderijen ondervinden ook hinder van aardbevingen ten gevolge van de gaswinning in Groningen. Schade en versterken is niet los te zien van het agrarisch ondernemen en eventuele toekomstplannen op het

gebied van duurzaamheid en toekomstbestendigheid. Deze problematiek is zo sterk met elkaar verweven dat er momenteel wordt gewerkt aan een programmatische aanpak agrarische bedrijven. Getiteld: toekomstbestendige agrarische sector in de aardbevingsregio van Groningen.

Een eerste stap is inmiddels gezet. Op verzoek van de agrarische tafel heeft NCG een agroloket geopend. Hier kunnen boeren terecht met vragen over de versterking van boerenbedrijfsgebouwen. “Op de website van NCG staat hierover het volgende: Heeft u een agrarisch bedrijf en heeft u vragen over de versterking van uw (bedrijfs)gebouwen? Dan kunt u terecht bij het Agroloket van NCG. De medewerkers van het Agroloket kunnen met u meedenken, informatie geven en u in contact brengen met andere organisaties.” (Bron: NCG)

Hoewel er wordt gewerkt aan een sectoraal agrarisch programma waarin een integrale aanpak van schade, versterken en toekomstbestendigheid wordt beschreven, is het onderdeel ‘versterken’ verbonden met de risico gestuurde aanpak op basis van de HRA-methode.

De opdracht van alle aardbevingsgemeenten is om beschikbare opname- en beoordelingscapaciteit te verdelen. Deze capaciteit is schaars. Wanneer actieve agrarische bedrijven een verhoogd- of licht verhoogd risicoprofiel hebben, zijn ze opgenomen in de plannen van aanpak en kan opname en beoordeling mits voldoende beschikbare capaciteit worden doorgezet.

In totaal zijn er ongeveer 1.500 actieve agrarische bedrijven, verdeeld over alle aardbevingsgemeenten die mogelijk te maken krijgen met versterking. Daarvan hebben er 456 inmiddels een plek in de lokale plannen van aanpak. Waaronder 32 in gemeente Het Hogeland. Dit betekent dat ruim 1.000 actieve agrarische bedrijven nog geen plek hebben in de lokale plannen. Het ontbreken van perspectief op het gebied van ‘versterken’ kan verstorend werken voor de integrale aanpak en daarmee voor het agrarisch ondernemen.

Vanwege de sectorale aanpak is er voor actieve agrarische bedrijven een regionale sturing op het agrarische programma. Om de doelmatigheid en effectiviteit van het agrarische programma en de integrale aanpak te waarborgen is het van belang om iedere mogelijkheid aan te grijpen om het onderdeel versterken van actieve agrarische bedrijven -die zich aanmelden voor het agrarische programma- voortvarend op te pakken. Daar waar mogelijk moet ruimte worden geboden zodat een eigenaar verder kan met de integrale aanpak. Dit vergt enige mate van flexibiliteit van de gemeenten, tegelijkertijd ontlast de regionale sturing de lokale plannen van aanpak. Er kan immers gemeente overstijgend gekeken worden naar een slimme en efficiënte manier (een typologie-achtige aanpak o.i.d.) om te voorkomen dat de agrarische aanpak concurrerend is met – of losgekoppeld kan worden van de reguliere versterkingsopgave.

2.5 Versnellingsmogelijkheden

Rijk, regio, NCG en maatschappelijke organisaties hebben op de achtergrond gewerkt aan een versnellingspakket. Dit met als doel om de voortgang van de totale versterkingsopgave te stimuleren. Het Hogeland wil versnellingsmogelijkheden benutten om inwoners zo snel mogelijk zo veilig mogelijk

te laten wonen, werken, leren en recreëren. Daar sluiten de versnellingsmogelijkheden op aan. In dit plan van aanpak worden twee verschillende versnellingsmethoden genoemd. Namelijk: de bouwimpuls en de typologieaanpak.

De bouwimpuls

De kern van de bouwimpuls is dat een aannemer in een woning komt en op basis van kennis en ervaring beoordeelt wat er nodig is om de woning op norm te maken. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft hierover gesprekken gevoerd met zes bouwbedrijven, de zogenaamde B6, die samen een bouw bureau oprichten om dit in onder te brengen. De bouwimpuls bestaat uit twee stromen:

Woningen waarvan geen versterkingsadvies beschikbaar is en woningen waar al wel een versterkingsadvies van beschikbaar is.

De eerste stroom wordt ook wel de praktijk aanpak genoemd. Deze aanpak is interessant voor woningen uit batches 3.260, 2018 en in de toekomst meerdere adressen over de hele gemeente. In de eerste fase focust Het Hogeland zich op adressen uit de eerdere batches 3260 en 2018. In totaal heeft Gemeente het Hogeland heeft 319 adressen uit de batches 3.260 en 2018 aangedragen als mogelijkheid voor de eerste fase van de praktijk aanpak. Dit betekent dat de adressen zich bevinden in Kantens, Uithuizen, Uithuizermeeden en Zandweer. De verwachting is dat er in de eerste fase slechts een fractie wordt uitgevoerd maar met de adressen op de lijst kan het bouw bureau wat ons betreft verder. Hoe meer, hoe beter en hoe sneller hoe liever.

De tweede stroom richt zich op woningen behorend tot de batch 1.581 waarvan al een versterkingsadvies beschikbaar is. Gemeente het Hogeland heeft op verzoek van het ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties een prioritering gemaakt in de adressen uit de 1.581 die worden meegenomen in het bouwakkoord. Voorwaarde hiervoor was: er is een versterkingsadvies beschikbaar, het adres is van een particuliere eigenaar, het adres behoort tot de 1581 en een aannemer zou er snel kunnen starten. Dit betekent dat de adressen zich bevinden in Kantens en Uithuizen. De aannemer begint met ongeveer 27 adressen in Uithuizen en Kantens. Wat Het Hogeland betreft wordt snel doorgegaan met de rest van de 1.581.

Voor beide stromen van de bouwimpuls geldt dat het voorop staat dat bewoners/ eigenaren leidend zijn. Bewoners/ eigenaren kunnen kiezen of ze mee willen doen. Om dat te kunnen bepalen is natuurlijk eerst een gesprek met een aannemer van de B6 nodig. Deze gesprekken kunnen wat ons betreft zo snel mogelijk starten. Het Hogeland vindt het belangrijk dat individuele wensen van bewoners, zoveel mogelijk een plek krijgen in de bouwimpuls en dat het tussen bewoners en aannemer is om te kijken of en hoe dit vorm gaat krijgen.

Typologieaanpak

Nieuwe beoordelingstechnieken geven de mogelijkheid om sneller tot een beoordeling te komen. Dit geldt vooral voor adressen die op het eerste gezicht constructief gelijk zijn. Zoals bijvoorbeeld rijtjeswoningen. De typologieaanpak biedt de mogelijkheid om met weinig beoordelingen een veelvoud

aan adressen te voorzien van en versterkingsadvies. Deze typologieaanpak moet nog verder uitgewerkt worden maar in het Hogeland zien we de mogelijkheid om in eerste instantie met ongeveer vier unieke beoordelingen ongeveer 80 adressen te voorzien van een versterkingsadvies. Dit betekent dat de adressen zich bevinden in Kantens, Uithuizen, Uithuizermeeden en Zandeweer. Mooie bijkomstigheid is dat capaciteit voor deze manier van beoordeling niet ten koste gaat van de schaarse reguliere beoordelingscapaciteit. Daar waar er meer kansen zijn daagt Het Hogeland NCG uit om deze kansen te benutten.

2.6 Tijdelijke huisvesting

In de versterkingsopgave kan het realiseren van tijdelijke huisvesting voor bewoners van te versterken woningen een 'showstopper' zijn. De gemeente Het Hogeland neemt de verantwoordelijkheid op zich om ervoor te zorgen dat de locatiekeuze voor tijdelijke huisvesting geen vertraging gaat opleveren voor het versterken van woningen. Samen met de andere betrokkenen (NCG en de woningcorporaties) wordt gekeken hoe we de tijdelijke huisvesting kunnen realiseren en waar het realisatieproces mogelijk kan worden versneld. NCG heeft op basis van de versterkingsadviezen het benodigd aantal tijdelijke woningen bepaald voor de dorpen Kantens, Zandeweer en Uithuizen zoals te zien in tabel 2.7. Deze tijdelijke woningen zijn dan voor meerdere jaren beschikbaar. NCG heeft aan de gemeente Het Hogeland gevraagd om geschikte locaties aan te wijzen voor de tijdelijke huisvesting en de benodigde vergunningen voor te bereiden en te verlenen. De gemeente Het Hogeland betreft inwoners van de dorpen Kantens, Zandeweer en Uithuizen zo goed mogelijk bij de zoektocht naar locaties voor tijdelijke huisvesting.

De versterkingsopgave kent vele varianten die leiden tot een bouwkundige versterking of sloop en herbouw. NCG heeft een regulier traject waarin ze samen met eigenaren scenario's bespreken en doorlopen en tot een besluit komen. Daarnaast zijn trajecten waarin NCG met woningcorporaties scenario's doorloopt en tot een besluit komt dat aansluit bij de wensen van de corporatie. Tevens is er de mogelijkheid dat de woningcorporatie zelf het uitvoeringstraject in handen neemt. Tot slot is er de versterking door middel van een versnellingsmaatregel. Voor iedere vorm van versterking is mogelijk tijdelijke huisvesting nodig. Daarbij maakte de gemeente geen onderscheid in de aanlooproute van de versterking. De gemeente kiest een locatie voor tijdelijke huisvesting op basis van de totale opgave. Tevens willen we voorkomen dat deze locatie concurreert met benodigde tijdelijke locaties voor versterking in het kader van zorg- en scholenprogramma.

Tabel 2.7: benodigde tijdelijke huisvesting in Kantens, Zandeweer en Uithuizen

Dorp	Aantal tijdelijke woningen
Kantens	20
Zandeweer	10 tot 12
Uithuizen	50

2.7 De versterkingsopgave na 2020

Het Hogeland blijft ook na 2020 vasthouden aan de prioritering op basis van de risico gestuurd aanpak. De HRA-methode zal de komende jaren aangeven welke adressen met een verhoogd of licht verhoogd risicoprofiel toe worden gevoegd aan onze versterkingsopgave. De beschikbare capaciteit zal worden ingezet om deze adressen eerst op te nemen en te beoordelen in het kader van veiligheid voorop. Ondertussen proberen we daar waar mogelijk mensen uit eerdere batches perspectief te bieden op een vervolg. De versnellingsmaatregelen bieden uitkomst. Als dit een succes blijkt dan kan dit breder geïmplementeerd worden.

2.8 Perspectief voor alle inwoners van het Hogeland

Hoewel de omvang van de versterkingsopgave bijna verdrievoudigd is ten opzichte van vorig jaar is er een grote groep met inwoners die nog niet met een opname, beoordeling en uitvoering te maken hebben gehad. Een deel van de huizen van deze inwoners komt mogelijk volgende jaren uit de HRA-methode maar gezien de effecten van de afbouw van de gaswinning lijkt deze kans steeds kleiner te worden. Toch willen we met dit plan van aanpak perspectief bieden voor al onze inwoners. NCG heeft een loket opname op verzoek geopend. Wanneer u een opname van uw woning wilt dan kunt u zich bij dit loket aanmelden. Wanneer er dan een opname plaatsvindt en vervolgens een beoordeling is nog afwachten. Dit is namelijk wederom afhankelijk van de beschikbare capaciteit en die is, zoals we weten, schaars. Toch is dit loket een eerste stap in de goede richting. In eerste instantie is er capaciteit om 500 adressen op te nemen via het loket.

Bewoners kunnen zich aanmelden en NCG voert daarna een bureaucheck uit. Hierbij wordt aan de hand van criteria beoordeeld of een gebouw wordt opgenomen. In de opname zal schade in de woning worden meegenomen. Er zal een check gedaan worden op de bouwtekening van de woning, de staat van de woning en hoe de woning er in de praktijk uit ziet.

Bij de opdracht aan het ingenieursbureau voor een opname zal aanvullend gevraagd worden een expert oordeel te geven en een duidelijke rapportage te maken die ook voor de bewoner geschikt is.

Met de uitkomst van de opname wordt de volgende stap bepaald. Deze stappen kunnen zijn:

- Woning geeft geen reden tot zorg
- Woning geeft wel reden tot zorg; het pand kan door gemeenten worden toegevoegd aan de plannen van aanpak.
- Woning geeft wel reden tot zorg, het pand wordt via een separaat proces beoordeeld.

De beoordeling kan leiden tot het toevoegen van een pand voor uitvoering, via de lokale plannen van aanpak. Of de beoordeling laat zien dat er geen beoordeling nodig is.

Aan het eind van het jaar zal er een evaluatie plaatsvinden. Dit levert input op voor de structurele invulling van het loket van opname op verzoek.

Als de praktijk aanpak een succes blijkt dan kan dit mogelijk ook uitkomst bieden voor alle adressen in Het Hogeland. Dit moet echter nog blijken en daar moeten nog bestuurlijke besluiten over worden genomen.

3. Sociaal en gezondheid

De versterkingsopgave en de aardbevingen hebben niet alleen gevolgen voor de woningen, maar ze hebben ook gevolgen voor het sociale functioneren en de gezondheid van heel veel inwoners van Het Hogeland. Deze impact is vaak minstens zo groot. De onzekerheden over het wel of niet veilig zijn van woningen veroorzaken meetbare (stress gerelateerde) gezondheidsklachten. De uitingen van stress zijn heel verschillend, zoals woede, machteloosheid, depressie en verslaving. De gemeente Het Hogeland zet zich actief in om haar inwoners ook op deze gebieden te ondersteunen.

3.1 Versterkingsprogramma bijzondere situaties

Met het versterkingsprogramma bijzondere situaties willen we samen met de NCG (en andere organisaties zoals TCMG) inwoners in een bijzondere situatie helpen. Hierbij is naast de versterkingsopgave sprake van een bijzonder sociaal/ maatschappelijke situatie. Dit eventueel in combinatie met een schadedossier of een andere bijzondere situatie. Op dit moment vallen in Het Hogeland 10 adressen onder dit programma (dit aantal is op 10 oktober 2019 door NCG vastgesteld). De burgemeester van het Hogeland heeft een discretionaire bevoegdheid om adressen als bijzondere (schrijnende) situatie toe te voegen aan de versterkingsopgave.

3.2 Integrale aanpak: combinatie dossiers

In de praktijk komen op een groot aantal adressen de afhandeling van schade en de versterking samen. Daarom hebben NCG en TCMG vorig jaar een convenant afgesloten, waarin de onderlinge taken zowel procedureel als inhoudelijk op elkaar worden afgestemd. Doel van het convenant is mede om te voorkomen dat bewoners/ eigenaren tussen wal en schip belanden. Ook worden bewoners/eigenaren in de gelegenheid gesteld om tot één integrale oplossing te komen zonder dat dit tot vertraging zal leiden in de uitvoering van de taken van beide organisaties.

Om tot een integrale oplossing van versterking en schadeafhandeling te komen vinden we het belangrijk om ook de niet fysiek-ruimtelijke immateriële gevolgen van gaswinning in deze aanpak een plaats te geven. We gaan graag met NCG (en TCMG) hierover verder in gesprek.

3.3 Sociaal emotionele ondersteuning: inzet aardbevingscoaches

In de gemeente Het Hogeland zijn twee aardbevingscoaches actief: een buurtwerker en een buurtmaatschappelijk werker. Een buurtmaatschappelijk werker richt zich met name op de sociaal emotionele problematiek ten gevolge van schade (en de afwikkeling). De buurtwerker organiseert collectieve activiteiten voor inwoners waarbij aardbevingsschade en versterking een rol speelt. Hoofddoel is om inwoners grip op de eigen woon- en leefomgeving terug te geven. Dit in samenwerking met de ketenpartners als NCG, GGD, Woco's en gemeente. In 2020 wordt de inzet van de aardbevingscoaches bij de versterkingsoperatie geïntensiveerd. Hierbij kan gedacht worden aan

het houden van periodieke inloopsprekken (naast de huisbezoeken) in Kantens (Zandweer en Uithuizen) tijdens de versterkingsoperatie.

We zijn ons ervan bewust dat de versterkingsoperatie **alle** inwoners van een dorp, wijk, straat raakt. We willen voorkomen dat de sociale samenhang en cohesie in het dorp hierdoor onder druk komt te staan en dat er maatschappelijke onrust ontstaat. Dit heeft onze specifieke aandacht.

4. Communicatieparagraaf

4.1 Inleiding

De gemeente Het Hogeland werkt nauw samen met Nationaal Coördinator Groningen en woningcoöperaties in de versterkingsopgave. Daarbij is uitlegbaarheid een van de uitgangspunten van de versterkingsopgave van het Hogeland en dat komt nadrukkelijk naar voren in dit plan van aanpak. Communicatie is daarbij essentieel. Deze communicatieparagraaf geeft een inkijk in de gemaakte afspraken op het gebied van communicatie.

4.2 Strategische uitgangspunten

Informatie naar inwoners moet transparant, eenduidig en toegankelijk zijn. De communicatie naar inwoners is gericht en zo persoonlijk (maatwerk) mogelijk. De informatie is dienstverlenend van aard en ondersteunt eigenaren van woningen bij het maken van afwegingen over de eventuele versterking van de woning.

4.3 Rollen en verantwoordelijkheden

Bewoners krijgen in het versterkingsproces te maken met vele partijen. Het is van belang dat bewoners weten wie deze partijen zijn en dat er zorgvuldige afstemming tussen deze partijen plaatsvindt over wie wanneer met bewoners communiceert.

De partijen die wij onderscheiden zijn;

Gemeente; is verantwoordelijk voor de communicatie over het lokale plan van aanpak en de prioritering.

Nationaal Coördinator Groningen (NCG); is als uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor de communicatie vanaf het moment dat een pand is geprioriteerd en is opgenomen in het lokale plan van aanpak van de gemeente.

Op het moment dat een pand is opgenomen in het versterkingsprogramma communiceert NCG langs (inhoudelijke) mijlpalen of deelresultaten in het versterkingsproces. Dit is op de volgende momenten:

- Start opname & beoordeling
- Normbesluit
- Individuele afstemming bewonerswensen
- Advies versterkingsbesluit
- Aanbesteding
- Verhuizing naar tijdelijke huisvesting (indien nodig)
- Start uitvoering
- Verhuizing naar de nieuwe of versterkte woning

Aannemer; tijdens de uitvoering van de versterkingsmaatregelen is de aannemer verantwoordelijk voor de communicatie. De aannemer voert de communicatie naar bewoners en omwonenden uit onder regie van de NCG.

Woningcorporatie; is verantwoordelijk voor de communicatie naar de eigen huurders en stemt dit zorgvuldig af met eerdergenoemde partijen.

In de communicatie naar bewoners staat altijd duidelijk wie de afzender is via logo, ondertekening en contactgegevens.

4.4 Bewonerscommunicatie

Uitgangspunt is: zoveel mogelijk gelijktijdig communiceren met een gelijke boodschap en met handelingsperspectief voor bewoners.

Tone of voice

Betrokken, actief, persoonlijk, positief en enerzijds gericht op het informeren en anderzijds het dialogiseren met de doelgroep. In de aanhef van brieven gebruiken we 'Beste'.

Welke bewonersdoelgroepen onderscheiden we?

In dit plan is een beeld gegeven van de veelheid aan batches met adressen, die in de loop van de jaren zijn ontstaan. Op deze adressen wonen mensen en die hebben ondertussen verschillende soorten informatie gekregen. In de onderstaande tabel maken we onderscheid tussen de batch en de hoofdboodschap die daarbij hoort. Dit maakt inzichtelijk op welke plek in het traject een betreffende bewoner zich bevindt en wat de volgende stap is.

Bewoners uit:	Hoofdboodschap	Communicatiemiddel
Batch HRA 2019 uit pva 2020 verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel ook uit eerdere batches.	Uit onderzoek blijkt dat de kans groter is dat uw woning niet aan de veiligheidsnorm voldoet. Dit willen we graag zeker weten. NCG neemt daarom uw woning in de tweede helft van 2020 op. In het eerste halfjaar van 2021 voert NCG de beoordeling uit. Daaruit volgt uw versterkingsadvies. In dit advies staat of uw woning aan de veiligheidsnorm voldoet. Voldoet deze niet? Dan adviseert NCG u over de versterking van uw woning. NCG of de woningcorporatie gaat hierover persoonlijk met u in gesprek.	Via een persoonlijk gesprek en gemaakte afspraken worden daarna schriftelijk bevestigd.
Batch HRA 2018 uit pva 2019 verhoogd en licht verhoogd risicoprofiel ook uit eerdere batches.	Uit onderzoek blijkt dat de kans groter is dat uw woning niet aan de veiligheidsnorm voldoet. Dit willen we graag zeker weten. NCG nam daarom uw woning in 2019 of begin 2020 op. Helaas is de beoordeling nog niet klaar. In 2020 wanneer de beoordeling is afgerond ontvangt u ook uw versterkingsadvies van NCG. In dit advies staat of uw woning aan de veiligheidsnorm voldoet. Voldoet deze niet? Dan adviseert NCG u over de versterking van uw woning.	Via een persoonlijk gesprek en gemaakte afspraken worden daarna schriftelijk bevestigd.

	NCG of de woningcorporatie gaat hierover persoonlijk met u in gesprek.	
Batch 1.581 zonder verhoogd of licht verhoogd risicoprofiel	NCG heeft uw woning in 2017 opgenomen. Door steeds veranderende wet- en regelgeving heeft u lang op het versterkingsadvies moeten wachten. Als u het versterkingsadvies nog niet heeft ontvangen krijgt u dat van NCG. NCG bespreekt de versterkingsadviezen in het eerste halfjaar van 2020 met u. U hebt dan de keuze om wel of geen versterking te laten uitvoeren. Het uitvoeren ervan kan eventueel met de bouwimpuls. Een aannemer kijkt dan meteen naar het versterkingsadvies. Vervolgens gaat de aannemer aan de slag. Hierover gaan NCG en een aannemer mogelijk in de eerste helft van 2020 met u in gesprek.	Via een persoonlijk gesprek en gemaakte afspraken worden daarna schriftelijk bevestigd. Een eerste groep bewoners wordt schriftelijk benaderd met de vraag of ze deel willen nemen aan de bouwimpuls.
Batch 3.260 en 2018 zonder verhoogd risicoprofiel	NCG heeft uw woning in 2017/2018 opgenomen. U heeft hierover nog niets gehoord. Dit komt door gebrek aan beoordelingscapaciteit en de keuze om eerst woningen met een (licht) verhoogd risicoprofiel te beoordelen. Ook dit jaar verwachten wij geen versterkingsadviezen. Omdat we graag verder willen, kijken we naar manieren om ook zonder dit advies tot versterking over te gaan. Dit noemen wij de bouwimpuls zonder versterkingsadvies. In kleine behapbare groepjes gaan aannemers aan de slag. Hierover gaan NCG en de aannemer, mogelijk dit jaar, met u in gesprek.	Via een persoonlijk gesprek en gemaakte afspraken worden daarna schriftelijk bevestigd. Een eerste groep bewoners wordt schriftelijk benaderd met de vraag of ze deel willen nemen aan de bouwimpuls.
Actieve agrarische bedrijfspanden	Heeft u toekomstplannen met uw bedrijf of wilt u advies over een eventuele versterkingsopgave? Dan kunt u zich melden bij het agroloket.	Via vakbladen en websites informeren over het agroloket en de programmatische aanpak. En via een persoonlijk gesprek. Gemaakte afspraken worden hierna schriftelijk bevestigd.
Alle woningen in Het Hogeland die niet in een batch zitten.	NCG heeft uw woning (nog) niet opgenomen. Dit komt omdat uw woning nog niet uit de HRA lijst is gekomen. Het is daardoor niet bekend of uw huis een (licht) verhoogd risicoprofiel heeft. Ieder jaar komt een nieuwe lijst met woningen uit de HRA. Mocht u daarop voorkomen dan wordt u onderdeel van het eerstvolgende plan van aanpak. Als u zich onveilig voelt kunt u altijd contact met ons of met NCG opnemen. Ook heeft NCG het loket 'opname op verzoek geopend'. De eerste 500 bewoners die zich aanmelden komen in aanmerking voor een opname.	Informeren via berichten op websites en de media over het loket opname op verzoek. Verder via een persoonlijk gesprek. Formele afspraken worden schriftelijk bevestigd.

Middelen

Bewoners informeren per brief in eerste instantie. Afhankelijk van de specifieke situatie van de bewoner en zijn handelingsperspectief, kiezen we een geschikt middel. Per doelgroep wordt een passend middel ingezet. Mogelijke communicatiemiddelen:

- Persoonlijk contact (keukentafel, collectieve bijeenkomsten, 'blok'-gesprekken).
- Een brief rond formele beslismomenten
- Projectnieuwsbrieven en -bijeenkomsten
- Verkennen van de mogelijkheid van een online omgeving waar bewoners de voortgang van de versterking van hun woning kunnen volgen. Incl. de mogelijkheid voor een-op-een contact met de bewoner (een privé-bericht) en contact met bewoners in een (deel-)projecten ('groepsbericht').
- Foldermateriaal, bijvoorbeeld over de opname en beoordeling van de woning
- Woningcorporaties informeren op basis van de overeengekomen communicatieaanpak in principe zelf de huurders over de versterking van hun huurwoning.

Omgevingscommunicatie: als de direct betrokken bewoners geïnformeerd zijn, is er aandacht voor (direct) omwonenden, die niet worden meegenomen in de versterkingsaanpak. Doel: wederzijds begrip en draagvlak creëren tussen de verschillende doelgroepen in de directe omgeving van het project. Mogelijke communicatiemiddelen:

- Berichtgeving op www.versterkingpunthethogeland.nl en de site van de gemeente.
- Projectnieuwsbrief en -bijeenkomsten.
- Informatie (vorm nader te bepalen) bij directe hinder of overlast van werkzaamheden in de buurt.

Strategie publiekscommunicatie

Communicatie met bewoners over de voortgang van versterkingsprojecten verloopt in grote lijnen langs de processtappen die in dit plan van aanpak zijn gedefinieerd. Dat zijn; opname, beoordeling, project vastgesteld en uitvoering. Mogelijke communicatiemiddelen:

- Informatiepagina versterking en toekomstperspectief van de gemeente Het Hogeland.
Frequentie: maandelijks, print en online.
- Berichtgeving op www.versterkingpunthethogeland.nl en de site van de gemeente (minimaal eens per maand).
- Een waar-gebeurt-wat-kaart, waar we per dorp de voortgang in de versterkingsopgave laten zien. In print of d.m.v. een google-maps-applicatie in de NCG-site en gemeentesite.
- Bewonersbijeenkomsten, per dorp of over een bepaald thema.
- Social media: via de facebook community van de gemeente Het Hogeland. Verkennen van mogelijkheden via bijvoorbeeld Instagram.

4.5 Presentatie van dit plan van aanpak

Met vaststelling van dit plan van aanpak door de gemeenteraad geeft de gemeente Het Hogeland richting aan de versterkingsopgave in 2020 en een voorzet op de periode daarna. We vinden het belangrijk dat bewoners van woningen die het betreft zo snel mogelijk worden geïnformeerd over de eventuele versterking. Tegelijkertijd geven we onze inwoners de mogelijkheid om hun vragen of zorgen te uiten over de opgave of de gehanteerde prioritering. Daarom organiseren we vier inloopbijeenkomsten in onze gemeente. Eentje per voormalige gemeente om waar nodig tekst en uitleg te geven over het Plan van Aanpak 2020. Locatie, datum en tijd worden later bekend gemaakt.

5. Bijlagen

5.1 Definities

- **AOS:** Acut Onveilige Situatie.
- **ACVG:** Adviescollege voor de Veiligheid Groningen. Het onafhankelijke ACVG adviseert, gevraagd en ongevraagd, de minister van EZK (verantwoordelijk voor veiligheid) en de minister van BZK (verantwoordelijk voor de versterking) over kaders en normen voor de veiligheid van gebouwen.
- **Beoordeling:** Onderzoek of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet.
- **Bouwimpuls:** Eén van de versnellingsmaatregelen. Op 5 februari 2020 hebben 6 regionale bouwbedrijven en het Rijk een akkoord ondertekend. De bouwbedrijven gaan samenwerken in een *Bedrijfsbureau*.
- **HRA:** De Hazard and Risk Assessment is een jaarlijks onderzoek naar de veiligheidsrisico's in het aardbevingsgebied. Onderdeel van dit onderzoek is het risicomodel, waarmee op basis van een probabilistische methode de waarschijnlijkheid wordt aangegeven of een woning wel of niet voldoet aan de veiligheidsnorm. De Mijnraad heeft dit risicomodel gebruikt in haar advies.
- **Inspectie:** Onderzoek naar de constructieve eigenschappen van een gebouw. In de nieuwe aanpak wordt dit opname genoemd.
- **Licht verhoogd risicoprofiel (P90):** Gebouwen waarvan het mogelijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Mijnraadadvies:** Op 29 juni 2018 heeft de Mijnraad advies uitgebracht aan de minister van EZK over wat de gevolgen zijn van het verlagen van de gaswinning voor de veiligheid en wat dit betekent voor de versterkingsoperatie. De minister van EZK heeft op 2 juli een besluit genomen over het vervolg van de versterkingsoperatie.
- **NCG:** Nationaal Coördinator Groningen, uitvoeringsorganisatie voor versterking.
- **Normaal risicoprofiel:** Gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Normbesluit:** Het besluit waarin staat of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm (10^{-5}), omvat de soort maatregelen die nodig zijn om het gebouw op norm te krijgen en een indicatie van de kosten. Na het nemen van het normbesluit start de planvormingsfase. NCG neemt het normbesluit namens de minister van BZK.
- **NPR (9998):** De Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998 is de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. De meest recente versie van NPR 9998 dateert van november 2018.
- **Opname:** Zie Inspectie.
- **PGA:** Peak Ground Acceleration, oftewel piekgrondversnelling. Grondversnelling betekent het bewegen van de grond tijdens een aardbeving. Door metingen en berekeningen maakt het KNMI een inschatting van de mogelijke grondversnelling bij aardbevingen in de toekomst.

- **Risicoprofiel:** Op basis van het risicomodel in de HRA is aan alle woningen in het aardbevingsgebied een risicoprofiel toegekend. Dit risicoprofiel geeft de waarschijnlijkheid aan dat een woning niet voldoet aan de veiligheidsnorm.
- **TCMG:** Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen.
- **Typologie-aanpak:** Nieuw te ontwikkelen aanpak van de opnames en beoordeling, waarbij per type woning maar een zeer beperkt aantal woningen uitgebreid onderzocht hoeft te worden. Als uit onderzoek blijkt dat versterking niet nodig is, dan geldt dat voor alle woningen van hetzelfde type. Is versterking wel nodig dan kan de specifieke versterkingsmaatregel(en) bij alle woningen toegepast worden. Er zal nog wel een korte validatie-inspectie plaatsvinden om vast te stellen of een woning daadwerkelijk overeenkomt met de typologie, en er bijvoorbeeld geen constructieve wijzigingen zijn geweest. De typologie-aanpak is nog in ontwikkeling en moet gevalideerd worden voordat deze breed kan worden toegepast.
- **Veiligheidsnorm:** In 2015 heeft de Commissie Meijdam geadviseerd om in Groningen de veiligheidsnorm 10-5 te hanteren. Dat betekent dat de kans dat een individu overlijdt als gevolg van aardbevingen kleiner moet zijn dan eens per 100.000 jaar. Deze veiligheidsnorm is het uitgangspunt in de NPR. Als na doorrekening van een gebouw blijkt dat de kans op overlijden groter is dan eens per 100.000 jaar, zijn versterkingsmaatregelen noodzakelijk.
- **Verhoogd risicoprofiel (P50):** Gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Versterkingsadvies (VA):** In een versterkingsadvies staan de maatregelen die nodig zijn om een gebouw te laten voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen.
- **Versterkingsbesluit:** Het besluit waarin de maatregelen zijn uitgewerkt om het gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, waarbij rekening is gehouden met voorkeuren van de eigenaren en/of bewoners. Na het nemen van het versterkingsbesluit start (de voorbereiding van) de uitvoering.
- **IM:** Instituut Mijnbouwschade, de opvolger van TCMG.